People's Herald

Rs- 160/month

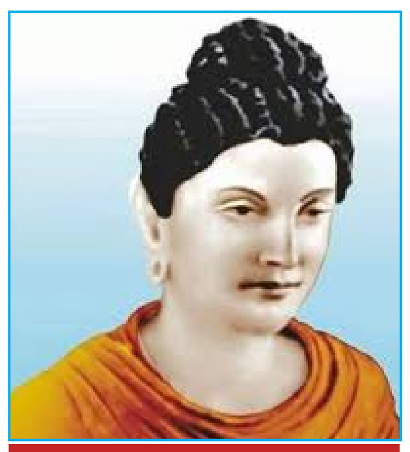

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”

https://www.facebook.com/profile.php?id=161037521061610

ਪਟਿਆਲਾ

“Equality and Justice” स्वतंत्रता, समानता, भाईचारा

PATIALA On line paper 19 ਦਸੰਬਰ 2025 ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ “ਰੋਜ਼ਾਨਾ” ਚੌਥਾ ਸਾਲ w.e.f. 15 August 2022 ਪਟਿਆਲਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ- ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ | whatsapp. 91-94636-01616 | email. hardipchumber57@gmail.com | ਸਹਿ ਸੰਪਾਦਕ- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸ਼ਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦ ਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਵਿਵਸਥਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੈ

(Google pay 91-9463601616 HARDIP SINGH STATE BANK OF INDIA ACCT NO-10566643658 . IFSC- SBIN0050773

ਹੰਗਾਮੇ ਦਰਮਿਆਨ ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ‘ਵਿਕਸਤ ਭਾਰਤ ਜੀ ਰਾਮ ਜੀ ਬਿੱਲ’ ਪਾਸ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 18 ਦਸੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ: ਲੋਕ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਹੰਗਾਮੇ ਅਤੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨਾਅਰਿਆਂ ਦਰਮਿਆਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ‘ਵਿਕਸਤ ਭਾਰਤ ਜੀ ਰਾਮ ਜੀ ਬਿੱਲ’ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਭਾਰਤ ਨੂੰ 2047 ਤੱਕ ਇੱਕ “ਵਿਕਸਤ ਰਾਸ਼ਟਰ” ਬਣਾਉਣ ਵੱਲ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਦਮ ਦੱਸਿਆ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਸੰਸਦੀ ਪਰੰਪਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ।

ਬਿੱਲ ਪਾਸ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ, ਤ੍ਰਿਣਮੂਲ ਕਾਂਗਰਸ, ਡੀਐਮਕੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤੀਖਾ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਰੋਧੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਬਿਨਾਂ ਪੂਰੀ ਚਰਚਾ ਅਤੇ ਸੰਮਤੀ ਦੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕਾਨੂੰਨ ਪਾਸ ਕਰਵਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਹੰਗਾਮੇ ਦੌਰਾਨ ਕਈ ਵਾਰ ਸਪੀਕਰ ਨੂੰ ਸਦਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆਈ।

ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਕੇਂਦਰੀ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਬਿੱਲ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ, ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ, ਤਕਨੀਕੀ ਉੱਨਤੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸੁਧਾਰਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, “ਵਿਕਸਤ ਭਾਰਤ” ਦਾ ਸੁਪਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਨਾਅਰਾ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ ਰਾਹੀਂ ਸਾਕਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਦੇ ਨੇਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿੱਲ ਦੇ ਨਾਮ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਪ੍ਰਤੀਕਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਰਮਨਿਰਪੇਖ ਆਤਮਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ਼ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਂ ‘ਤੇ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਏਜੰਡਾ ਥੋਪ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਮੁੱਦਿਆਂ — ਮਹਿੰਗਾਈ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਕਿਸਾਨ ਸੰਕਟ ਅਤੇ ਅਸਮਾਨਤਾ—ਤੋਂ ਧਿਆਨ ਭਟਕਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਹੰਗਾਮੇ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਬਹੁਮਤ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਬਿੱਲ ਆਵਾਜ਼ੀ ਵੋਟ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਸਪੀਕਰ ਨੇ ਵਿਰੋਧੀ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਨਾਅਰੇਬਾਜ਼ੀ ਜਾਰੀ ਰਹੀ।

ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਬਿੱਲ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਸਿਆਸੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਚਰਚਾਵਾਂ ਦਾ ਕੇਂਦਰ ਬਣੇਗਾ। ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਸਰਕਾਰ ਇਸਨੂੰ “ਵਿਕਸਤ ਭਾਰਤ” ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਇਤਿਹਾਸਕ ਕਦਮ ਦੱਸ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਵਿਰੋਧੀ ਧਿਰ ਇਸਨੂੰ ਲੋਕਤੰਤਰ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁੱਲਾਂ ਲਈ ਚੁਣੌਤੀ ਮੰਨ ਰਹੀ ਹੈ।

ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਵਜੂਦ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ ਲੀਡਰਾਂ ਦਾ ਮਾਨ-ਸਨਮਾਨ: ਇੱਕ ਸਿਆਸੀ ਹਕੀਕਤ

ਜਿਵੇਂ ਹੀ BSP ਹਾਸ਼ੀਏ ‘ਤੇ ਜਾਵੇਗੀ, ਦਲਿਤ ਲੀਡਰਾਂ ਦਾ ਵੀ ਮੁੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅੰਦਰ ਜੋ ਵੀ ਅੱਜ ਸਨਮਾਨ ਹੈ ਉਹ ਖਤਮ ਜਾਵੇਗਾ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 18 ਦਸੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ (ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ, ਪਟਿਆਲਾ)

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਕੜਵੀ ਪਰ ਸੱਚੀ ਹਕੀਕਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦਲਿਤ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (AAP), ਕਾਂਗਰਸ (INC), ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (SAD) ਜਾਂ ਭਾਜਪਾ (BJP) ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾ ਹੀ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਮਾਨ-ਸਨਮਾਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਜਿੰਨਾ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਦੀ ਆਪਣੀ ਸੁਤੰਤਰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਪਾਰਟੀ—ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ (BSP)—ਮੌਜੂਦ ਹੈ। ਜਿੱਥੇ BSP ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਦਲਿਤ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਸਿਆਸੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਵੀ ਮੁੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਘਟਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੀ ਹੈ।

ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ BSP ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰਹੀ, ਉਸ ਵੇਲੇ ਮੁੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤਾਕਤ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਲਿਤ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਟਿਕਟਾਂ, ਅਹੁਦੇ ਅਤੇ ਨੀਤੀ-ਨਿਰਧਾਰਨ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ ਮਿਲਿਆ। ਪਰ ਜਿਉਂ-ਜਿਉਂ BSP ਦੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਕੜ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਈ, ਮੁੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਦਲਿਤ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਅਹੁਦਿਆਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਲੀਡਰ ਫਿਰ “ਵੋਟ ਖਿੱਚਣ ਵਾਲੇ ਚਿਹਰੇ” ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਫੈਸਲੇ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕੇਂਦਰ।

AAP, INC, SAD ਅਤੇ BJP ਅਕਸਰ ਦਲਿਤਾਂ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਚੋਣੀ ਮੌਸਮ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਿਤ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ BSP ਵਰਗੀ ਸੁਤੰਤਰ ਦਲਿਤ ਪਾਰਟੀ ਮੌਜੂਦ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਦ ਮੁੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਡਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਲਿਤ ਵੋਟ ਬੈਂਕ ਖਿਸਕ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਡਰ ਕਾਰਨ ਹੀ ਦਲਿਤ ਲੀਡਰਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨ, ਮੰਚ ਅਤੇ ਮੀਡੀਆ ਵਿੱਚ ਜਗ੍ਹਾ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਹੀ BSP ਹਾਸ਼ੀਏ ‘ਤੇ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਇਹੀ ਲੀਡਰ ਪਾਰਟੀ ਅੰਦਰ ਅਣਡਿੱਠੇ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ।

ਡਾ. ਬੀ. ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਅਤੇ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨੇ ਇਸੇ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਬਹੁਜਨ ਰਾਜਨੀਤੀ ‘ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਕਿ ਜਦ ਤੱਕ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਆਪਣੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤਾਕਤ ਖੁਦ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏਗਾ, ਤਦ ਤੱਕ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਸਨਮਾਨ ਅਸਥਾਈ ਰਹੇਗਾ। BSP ਦਾ ਵਜੂਦ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਮੁੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ ਇੱਕ ਦਬਾਅ ਬਣਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਲੈਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਦਾ ਹੈ।

ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ BSP ਦਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋਣਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ AAP, INC, SAD ਅਤੇ BJP ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਦਲਿਤ ਲੀਡਰਾਂ ਦੇ ਮਾਨ-ਸਨਮਾਨ ਅਤੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਵੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ। ਜੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਆਪਣੀ ਸੁਤੰਤਰ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਤਾਕਤ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੀ ਦਲਿਤ ਲੀਡਰਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਹਰ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਸੁਣੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਪੰਜਾਬ ਵੱਲੋਂ ਨਵੇਂ ਬਿਲਡਿੰਗ ਬਾਈਲਾਅਜ਼ ਦਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ, ਨਿਰਮਾਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੋਵੇਗੀ ਆਸਾਨ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 18 ਦਸੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ: ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜਾਂ ਨੂੰ ਸੁਗਮ, ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਢਾਂਚੇ ਅਧੀਨ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਨਵੇਂ ਬਿਲਡਿੰਗ ਬਾਈਲਾਅਜ਼ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਈਲਾਅਜ਼ ਦਾ ਮਕਸਦ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਰਮਾਣ ‘ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ, ਨਕਸ਼ੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਤੇਜ਼ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕਾਂ, ਡਿਵੈਲਪਰਾਂ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈਆਂ ਲਈ ਨਿਰਮਾਣ ਸਬੰਧੀ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮੁਤਾਬਕ, ਹੁਣ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ, ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਮਾਰਤਾਂ ਲਈ ਸਿੰਗਲ ਵਿੰਡੋ ਆਨਲਾਈਨ ਸਿਸਟਮ ਰਾਹੀਂ ਨਕਸ਼ੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਵਾਏ ਜਾ ਸਕਣਗੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲੀ ਲੰਬੀ ਅਤੇ ਜਟਿਲ ਦਫ਼ਤਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੋਂ ਰਾਹਤ ਮਿਲੇਗੀ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਵੀ ਘਟਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।

ਨਵੇਂ ਬਾਈਲਾਅਜ਼ ਅਧੀਨ ਪਲਾਟ ਸਾਈਜ਼, ਫਲੋਰ ਏਰੀਆ ਰੇਸ਼ੋ (FAR), ਉਚਾਈ ਦੀ ਸੀਮਾ, ਪਾਰਕਿੰਗ ਅਤੇ ਅੱਗ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਨਿਯਮ ਆਧੁਨਿਕ ਸ਼ਹਿਰੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਰੱਖਣ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਕੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਖਾਸ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਘਣੀ ਅਬਾਦੀ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਵਿੱਚ ਹਵਾ, ਰੋਸ਼ਨੀ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ‘ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਵੇਂ ਬਿਲਡਿੰਗ ਬਾਈਲਾਅਜ਼ ਨਾਲ ਅਣਧਿਕਾਰਤ ਕਾਲੋਨੀਆਂ ਦੇ ਫੈਲਾਅ ‘ਤੇ ਵੀ ਕਾਬੂ ਪਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨੇ ਅਤੇ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਨਿਰਮਾਣ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਨੁਸ਼ਾਸਨ ਬਣਿਆ ਰਹੇ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਕੁਝ ਸ਼ਹਿਰੀ ਯੋਜਨਾਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਨੇ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਨਵੇਂ ਬਾਈਲਾਅਜ਼ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਹਿੰਮ

ਚਲਾਈ ਜਾਵੇ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਨਵੇਂ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਣ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਡਰ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਵਾ ਸਕਣ।

ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਵੇਂ ਬਿਲਡਿੰਗ ਬਾਈਲਾਅਜ਼ ਨੂੰ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਸੁਚੱਜੀ ਸ਼ਹਿਰੀ ਵਿਕਾਸ ਨੀਤੀ ਵੱਲ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਕਦਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਨਿਰਮਾਣ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਨਵੀਂ ਦਿਸ਼ਾ ਮਿਲਣ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ।

ਦਿੱਲੀ ’ਚ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ’ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਸਖ਼ਤ,

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 18 ਦਸੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿੱਚ ਵਧ ਰਹੇ ਹਵਾ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਖ਼ਤ ਰੁਖ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਦਿੱਲੀ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਪੜੋਸੀ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਬੈਂਚ ਨੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਫ਼ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਸਾਹ ਲੈਣਾ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਦਾ ਮੂਲ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਮਝੌਤਾ ਕਬੂਲ ਨਹੀਂ।

ਸੁਣਵਾਈ ਦੌਰਾਨ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਰ ਸਾਲ ਸਰਦੀ ਦੇ ਮੌਸਮ ਵਿੱਚ ਦਿੱਲੀ ‘ਗੈਸ ਚੈਂਬਰ’ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਸਰਕਾਰਾਂ ਅਸਥਾਈ ਉਪਾਅ ਕਰ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਬਚ ਸਕਦੀਆਂ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨਾਂ—ਪਰਾਲੀ ਸਾੜਨ, ਵਾਹਨਾਂ ਦਾ ਧੂੰਆਂ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਤਸਰਜਨ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਸਥਲਾਂ ਤੋਂ ਉੱਡਦੀ ਧੂੜ—‘ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਚਿੰਤਾ ਜਤਾਈ।

ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਦਰਸਾਇਆ ਕਿ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਨਿਯੰਤਰਣ ਲਈ ਬਣੀਆਂ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋ ਰਹੀਆਂ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਚੇਤਾਵਨੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ‘ਤੇ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਾਲ ਹੀ, ਨਿਰਮਾਣ ਸਾਈਟਾਂ ‘ਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਅਤੇ ਪੁਰਾਣੇ ਵਾਹਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ‘ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ।

ਵਕੀਲਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਵਾ ਗੁਣਵੱਤਾ ਸੂਚਕਾਂਕ (AQI) ਅਕਸਰ ‘ਗੰਭੀਰ’ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ‘ਚ ਪਹੁੰਚ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਬੱਚਿਆਂ, ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਅਤੇ ਸਾਹ ਦੀ ਬਿਮਾਰੀ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ ਖ਼ਤਰਨਾਕ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਤੇ ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਸਾਂਝੀ ਰਣਨੀਤੀ ਨਾਲ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਹੱਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ‘ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ।

ਪੰਜਾਬ: ਨਸ਼ਾ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸ—ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 18 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ਾ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਪਰਵਾਸ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਬਣੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਮੁਤਾਬਕ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਨਸ਼ੇ ਦੀ ਪਹੁੰਚ ਵਧਣ ਨਾਲ ਸਮਾਜਿਕ ਢਾਂਚਾ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਮੌਕੇ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਮਾਹਿਰਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਨਰ-ਅਧਾਰਿਤ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਥਾਨਕ ਉਦਯੋਗ ਅਤੇ ਖੇਤੀ-ਅਧਾਰਿਤ ਨਵੀਂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਹੀ ਹੱਲ ਹੈ। ਸਰਕਾਰਾਂ ਲਈ ਇਹ ਸਮਾਂ ਨੀਤੀਆਂ ਨੂੰ ਨਤੀਜਾ-ਕੇਂਦਰਿਤ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ: ਆਰਥਿਕ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗਾਈ-ਸੰਤੁਲਨ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 18 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਭਾਰਤ ਦੀ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਇਸ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਮੋੜ ‘ਤੇ ਖੜੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਪਾਸੇ ਆਰਥਿਕ ਵਾਧੇ ਦੀ ਦਰ ਹੌਂਸਲਾ ਅਫ਼ਜ਼ਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਅੰਕੜਿਆਂ ਅਨੁਸਾਰ ਭਾਰਤ ਦੁਨੀਆ ਦੀਆਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਧਦੀਆਂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਉਦਯੋਗ, ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਤੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਵਧਣ ਨਾਲ GDP ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਵਾਧੇ ਦੇ ਫ਼ਾਇਦੇ ਆਮ ਘਰੇਲੂ ਬਜਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਹਾਲੇ ਵੀ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਹਨ।

ਮਹਿੰਗਾਈ, ਖ਼ਾਸ ਕਰਕੇ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ, ਇੰਧਨ ਅਤੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ, ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਸਮਰੱਥਾ ‘ਤੇ ਦਬਾਅ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਮੱਧ ਵਰਗ ਅਤੇ ਗਰੀਬ ਵਰਗ ਲਈ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਖ਼ਰਚ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਔਖਾ ਹੁੰਦਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਤੇਲ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ, ਸਪਲਾਈ ਚੇਨ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਜਲਵਾਯੂ ਕਾਰਨ ਖੇਤੀ ਉਤਪਾਦਨ ‘ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਅਸਰ ਮਹਿੰਗਾਈ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਹਨ।

ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (RBI) ਨੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨੀਤੀਗਤ ਕਦਮ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਬਿਆਜ ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਅਤੇ ਮੌਦਰੀ ਨੀਤੀ ਰਾਹੀਂ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਜਾਰੀ ਹੈ। RBI ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਮਹਿੰਗਾਈ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਿਯਤ ਹੱਦ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਆਰਥਿਕ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਚੁਣੌਤੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ, ਸਟਾਰਟਅਪਸ ਅਤੇ ਨਿਰਮਾਣ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਈ ਯੋਜਨਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰੀਆਂ ਦਾ ਮਤ ਹੈ ਕਿ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਟਿਕਾਊ ਵਾਧੇ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਸਿਰਜਣਾ, ਖੇਤੀ ਅਤੇ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਸੰਤੁਲਨ, ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਜਾਲ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਵਾਧੇ ਦੇ ਫ਼ਾਇਦੇ ਸਿਰਫ਼ ਕੁਝ ਵਰਗਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਰਹੇ, ਤਾਂ ਅਸਮਾਨਤਾ ਵਧ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਕੁੱਲ ਮਿਲਾ ਕੇ, ਭਾਰਤ ਲਈ ਆਰਥਿਕ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗਾਈ ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਤੁਲਨ ਬਣਾਉਣਾ ਨੀਤੀ ਨਿਰਧਾਰਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਕਸੌਟੀ ਹੈ। ਸਹੀ ਨੀਤੀਆਂ, ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਲੋਕ-ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਦਮਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਇਹ ਸੰਭਵ ਹੈ ਕਿ ਆਰਥਿਕ ਤਰੱਕੀ ਆਮ ਨਾਗਰਿਕ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਸਕਾਰਾਤਮਕ ਬਦਲਾਅ ਲਿਆ ਸਕੇ।

ਦੰਦਾਂ ਤੇ ਅੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ --ਡਾਕਟਰ ਬੱਲ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 18 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਬੰਗਾ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲ੍ਹਾਂ)ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਵਿਦਾਸ ਮਿਸ਼ਨ ਚੈਰੀਟੇਬਲ ਟਰੱਸਟ ਥਾਂਦੀਆ ਵੱਲੋਂ ਅਵੈਰਨੈਸ ਚੈੱਕ ਅੱਪ ਮੈਡੀਕਲ ਕੈਂਪ ਪਿੰਡ ਭਰੋ ਮਜਾਰਾ ਵਿਖੇ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਹੇ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਚੈੱਕ ਅੱਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਦੰਦਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਅੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮਰੀਜ਼ਾਂ ਦਾ ਚੈੱਕ ਅੱਪ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਰੋਗਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਹਸਪਤਾਲ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਵਾਰੇ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਸਸਤੇ ਆਪ੍ਰੈਸਨਾਂ ਵਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ । ਇਸ ਸਮੇਂ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮੋਹਤਬਰਾਂ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸੁੰਡਾਂ ਸਰਪੰਚ, ਸੁਨੀਤਾ ਰਾਣੀ ਪੰਚ,ਨੀਲਮ ਰਾਣੀ ਪੰਚ, ਦਲਵੀਰ ਚੰਦ ਪੰਚ,ਅਨਿਲ ਕੁਮਾਰ ਪੰਚ, ਮਨਜੀਤ ਕੁਮਾਰ ਪੰਚ, ਸੰਤੋਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਪੰਚ, ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਮ ਸਿੰਘ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਯੂ ਕੇ, ਫਤਿਹ ਸਿੰਘ,ਲੇਖ ਰਾਜ, ਫ਼ਕੀਰੀ ਲਾਲ, ਮੁਖਤਿਆਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਰਾਮ ਲੁਭਾਇਆ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਡਾ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਬੱਲ,ਡਾ ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ,ਡਾ ਵਿਕਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ,ਡਾ ਗੀਤਿਕਾ ਅਤੇ ਸਟਾਫ਼ ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ, ਜਸਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਗਗਨਦੀਪ ਕੌਰ,ਪ੍ਰੀਆ ਅਤੇ ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਓਟੀ ਟੈਕਨੀਸ਼ੀਅਨ ਆਦਿ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸਰਪੰਚ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਦੇ ਮੋਹਤਬਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਹਸਪਤਾਲ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਮਦਦ ਕਰਨ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ।

ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਜ਼ ’ਤੇ ‘ਰੇਤ ਨੀਤੀ’ ਮੰਗੀ, ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਮੁਸਕਰਾਉਂਦੇ ਰਹੇ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 18 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਰਿਆਣਾ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੇ ਸਰਦ ਰੁੱਤ ਇਜਲਾਸ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ’ਚ ਆਏ ਹੜ੍ਹਾਂ ਮਗਰੋਂ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਹੋਏ ਨੁਕਸਾਨ ਤੇ ਖੇਤਾਂ ਵਿਚ ਰੁੜ੍ਹ ਕੇ ਆਈ ਰੇਤ ਨੂੰ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਭਗਵੰਤ ਮਾਨ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਬਣਾਈ ਗਈ ‘ਜਿਸ ਦਾ ਖੇਤ, ਉਸ ਦੀ ਰੇਤ’ ਪਾਲਿਸੀ ਸੂਬੇ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਉੱਠੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਾਹਬਾਦ ਤੋਂ ਵਿਧਾਇਕ ਰਾਮਕਰਣ ਕਾਲਾ ਨੇ ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਸਾਬਕਾ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਹੁੱਡਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਤਰਜ਼ ’ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਵਿਚ ਨੀਤੀ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਭਾਰਤ: ਲੋਕਤੰਤਰ ਦੀ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਲਈ ਚੋਣ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 18 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਭਾਰਤ ਦੁਨੀਆ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਲੋਕਤੰਤਰ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤਿਨਿਧੀ ਚੁਣਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸੱਤਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੇ ਕਈ ਉਤਾਰ-ਚੜ੍ਹਾਵ ਦੇਖੇ ਹਨ। ਨਿਯਮਤ ਚੋਣਾਂ, ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਸੱਤਾ ਹਸਤਾਂਤਰ ਅਤੇ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਇਸ ਦੀ ਤਾਕਤ ਰਹੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੁਝ ਐਸੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵੀ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈਆਂ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਚੋਣੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ‘ਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਰ ਵੀ ਅਹਿਮ ਬਣ ਗਈ ਹੈ।

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਮੁੱਦਾ ਚੋਣੀ ਖ਼ਰਚ ਅਤੇ ਕਾਲਾ ਧਨ ਹੈ। ਅਕਸਰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮਾਂ ਦੌਰਾਨ ਬੇਹਿਸਾਬ ਪੈਸਾ ਖਰਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਆਮ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਪਿੱਛੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਲੋਕਤੰਤਰ ‘ਤੇ ਪੈਸੇ ਦੀ ਪਕੜ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਚੋਣੀ ਫੰਡਿੰਗ ਨੂੰ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ ਬਣਾਉਣਾ, ਦਾਨ ਦੀ ਪੂਰੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਜਨਤਾ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣਾ ਅਤੇ ਖ਼ਰਚ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕਰਨਾ ਅੱਜ ਦੀ ਵੱਡੀ ਲੋੜ ਹੈ

ਦੂਜਾ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦਾ ਅਪਰਾਧੀ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਵਧਦੀ ਗਿਣਤੀ ਹੈ। ਕਈ ਅਧਿਐਨਾਂ ਮੁਤਾਬਕ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਹਿਸੇਦਾਰੀ ਵਧੀ ਹੈ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ‘ਤੇ ਗੰਭੀਰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਸਾਖ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਘਟਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧੀ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਸਖ਼ਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਤੀਜਾ ਮੁੱਦਾ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚਨਾ ਅਤੇ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਵੋਟਿੰਗ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਪਰ ਅਜੇ ਵੀ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਰੁਖ਼ੀ ਦੇ ਰੁਝਾਨ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਵੋਟਰ ਜਾਗਰੂਕਤਾ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਡਿਜ਼ੀਟਲ ਤਕਨੀਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨਾਲ ਹੋਰ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸਦੇ ਨਾਲ ਹੀ, ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਚੋਣ ਆਚਾਰ ਸੰਹਿਤਾ ਦੀ ਸਖ਼ਤੀ ਨਾਲ ਪਾਲਣਾ, ਸਰਕਾਰੀ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ‘ਤੇ ਰੋਕ ਅਤੇ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਲੋਕਤੰਤਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਅਖੀਰ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਚੋਣ ਸੁਧਾਰ ਕੋਈ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਇੱਕ ਲਗਾਤਾਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ, ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ, ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਸਭ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ੀ, ਨਿਆਂਸੰਗਤ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਤੰਤਰ ਹੋਰ ਵੀ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੋ ਕੇ ਦੁਨੀਆ ਲਈ ਮਿਸਾਲ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਐਸੋਸ਼ੀਏਸ਼ਨ ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਵੱਲੋਂ ‘ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਡੇ’ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 18 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

17 ਦਸੰਬਰ (ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ)

ਭਗਤਾ ਭਾਈ, ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਐਸੋਸ਼ੀਏਸ਼ਨ ਬਲਾਕ ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਕਾ ਵੱਲੋਂ ਨਰੇਗਾ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਇਕ ਭਰਵੀਂ ਇਕੱਤਰਤਾ ਬੁਲਾ ਕੇ ‘ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਡੇ’ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਜਿਸ ਵਿਚ 80 ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਪਾਰ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਬੋਲਾਰਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ‘ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਡੇ’ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਸਬੰਧੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿਚ ਇਸ ਦਿਨ (ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਡੇ) ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਦੀ ਮਹੱਤਤਾ ਸਬੰਧੀ ਜਿੱਥੇ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਉੱਥੇ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਦੋ-ਜਹਿਦ /ਸੰਘਰਸ਼ ਬਾਰੇ ਵੀ ਚਾਨਣਾ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਬੋਲਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਮਾਸਟਰ ਸੁਲੱਖਣ ਸਿੰਘ ਭਗਤਾ, ਮਾਸਟਰ ਨਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਭਗਤਾ, ਡਾਕਟਰ ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਅਤੇ ਮਾਸਟਰ ਆਤਮ ਤੇਜ ਸ਼ਰਮਾ ਕੋਠਾ ਗੁਰੂ ਦੇ ਨਾਓਂ ਵਰਨਨ ਯੋਗ ਹਨ। ਸਾਰੇ ਬੋਲਾਰਿਆਂ ਨੇ ਜਿੱਥੇ 80 ਸਾਲਾ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਮੁਬਾਰਕ ਵਾਦ ਦਿੱਤੀ ਉੱਥੇ ਇਹ ਉਮੀਦ ਵੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਇਤਨੀ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵੀ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਐਸੋਸ਼ੀਏਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਹੋਂ, ਸੰਘਰਸ਼ ਰਤ ਹੋਂ, ਇਸ ਕਰਕੇ ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਾਸਤੇ ਆਪਣੀ ਲੰਬੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਤੁਜ਼ਰਬੇ ਦ੍ਵਾਰਾ ਆਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਰਹੋਂਗੇ। ਮਾਸਟਰ ਆਤਮ ਤੇਜ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਸੰਬੋਧਨ ਵਿਚ 16% ਡੀ.ਏ.ਦੇ ਬਕਾਏ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਿਆਂ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲੋਂ ਇਹ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਜੋ ਇਹ ਬਕਾਇਆ ਪੈਂਡਿੰਗ ਪਿਆ ਹੈ, ਜਲਦੀ ਰਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ 2.59 ਦੇ ਫੈਕਟਰ ਨੂੰ ਵੀ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਗੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭਗਤਾ ਭਾਈ ਨੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਦਿਆਂ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਾਰੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ‘ਈ-ਕੇ. ਵਾਈ.ਸੀ’.ਪੋਰਟਲ ਬਣਵਾਉਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਜਨਵਰੀ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਮਿਲਣ ਵਾਲੇ ਐਲ.ਟੀ.ਸੀ. ਸਬੰਧੀ ਪੱਤਰ ਲਿਖ ਕੇ ਸਬੰਧਿਤ ਬੈਂਕ ਮੈਨੇਜਰਾਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰਨ। ਉਪਰੰਤ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਆਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਵੱਲੋਂ 80ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਉਮਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਰ ਪਹਿਣਾ ਕੇ, ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦੇ ਸੁੰਦਰ ਫੋਟੋ ਜੜਿਤ ਸਿਮ੍ਰਤੀ ਚਿੰਨ੍ਹ (ਮੋਮੈਂਟੋ) ਦੇ ਕੇ, ਲੋਈਆਂ/ਸ਼ਾਲ ਪਹਿਣਾ ਕੇ ਸਤਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਲਈ ਕਾਮਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਅਨੇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਿਸ਼ਟਾਨਾਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਚਾਹ - ਪਾਣੀ ਛਕਾ ਕੇ ਬਹੁਤ - ਬਹੁਤ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹਨਾਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ/ਸਖ਼ਸ਼ੀਅਤਾਂ ਵਿਚ ਮਾਸਟਰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ (ਜਲਾਲ), ਅਧਿਆਪਕਾ ਮੁਖਤਿਆਰ ਕੌਰ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਮਾਸਟਰ ਰਣਜੋਧ ਸਿੰਘ (ਭਗਤਾ ਭਾਈ) ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕਾ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰੀ ਧਰਮ ਪਤਨੀ ਸ੍ਵਰਗੀਯ ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੋਹਲੀ (ਜਲਾਲ) ਦੇ ਨਾਓਂ ਵਰਨਨ ਯੋਗ ਹਨ। ਸਨਮਾਨਿਤ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਮਾਸਟਰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਨੇ ਐਸੋਸ਼ੀਏਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਸਰਵਿਸ ਦੌਰਾਨ ਆਪਣੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦੇ ਤੁਜ਼ਰਬੇ, ਸੰਘਰਸ਼ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਚੇਚੇ ਤੌਰ ਤੇ ਬਠਿੰਡਾ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ‘ਟੀਚਰਜ਼ ਹਾਊਸ’ ਅਸਥਾਨ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਉਸਾਰਨ ਲਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੀ ਯਾਦ ਤਾਜ਼ਾ ਕਰਵਾਈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਸ ਵੇਲੇ ਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇਹ ਸੰਘਰਸ਼ ਅੱਜ ਅਸਾਡੇ ਸਾਰਿਆਂ ਲਈ ਲਾਭ ਦਾਇਕ ਸਿੱਧ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਟੀਚਰਜ਼ ਹਾਊਸ ਅਸਾਡੇ ਕੰਮ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਭ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਆਪਣੇ - ਆਪਣੇ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦ੍ਵਾਰਾ, ਬੈਠਕਾਂ ਦ੍ਵਾਰਾ, ਸਾਹਿਤਕ ਤੇ ਜੁਝਾਰੂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਦ੍ਵਾਰਾ ਨਵੇਂ - ਨਵੇਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਉਲੀਕ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰ ਖੁਸ਼ੀ,ਗਮੀ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਸ ਇਤਿਹਾਸਕ ਅਸਥਾਨ ਨਾਲ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਇਹਨਾਂ ਸਨਮਾਨਿਤ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵੀ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਾਣ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਵੱਲੋਂ 2000/- ਰੁਪਏ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰੀ ਵੱਲੋਂ 2000/-ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਬੀਬੀ ਮੁਖਤਿਆਰ ਕੌਰ ਵੱਲੋਂ 1100/- ਰੁਪਏ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਾਣ ਭੇਟਾ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ -- ਭਾਈ ਕੌਰ ਸਿੰਘ ਕੋਠਾ ਗੁਰੂ ਪ੍ਰੈਸ ਸਕੱਤਰ, ਮਾਸਟਰ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਿੱਤ ਸਕੱਤਰ, ਮਾਸਟਰ ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਮਾਸਟਰ ਨਛੱਤਰ ਸਿੰਘ, ਮਾਸਟਰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮਾਸਟਰ ਰਣਜੋਧ ਸਿੰਘ, ਰੇਸ਼ਮ ਸਿੰਘ (ਸਾਰੇ ਭਗਤਾ ਭਾਈ), ਮਾਸਟਰ ਜੋਰਾ ਸਿੰਘ ਮੌਜੀ ਬੁਰਜ਼ ਥਰੋੜ, ਮਾਸਟਰ ਲਾਭ ਸਿੰਘ ਡੋਡ, ਮਾਸਟਰ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਮਾਸਟਰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਮਾਸਟਰ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ (ਤਿੰਨੋਂ ਮਲੂਕਾ) ਅਤੇ ਮਾਸਟਰ ਸਵਰਨ ਸਿੰਘ ਕੇਸਰ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਆਦਿਕ ਅਨੇਕ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਮੈਂਬਰ ਹਾਜ਼ਿਰ ਸਨ।

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ"
ਪਟਿਆਲਾ 18 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 9463601616
hardipchumber57@gmail.com

ਸਾਡੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹਾਲੇ ਬਾਕੀ ਹੈ- ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ

ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ

1935 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 1937 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੱਧੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਚਤਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 7 ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਆਦਿ ਵੀ ਬਣਨ ਲੱਗੇ। ਹੁਣ ਸ਼ਾਸਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਭਾਰਤ ਚਤਰਵਰਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। 1947 ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਉਹ ਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਕੁੱਝ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਲਾਭ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਚਤਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਹੱਕ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਮੈਂ ਚੱਟਾਨ ਵਾਂਗ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹਾਂ, ਮੈਨੂੰ ਪਿਘਲਣ ਦਾ ਡਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਸਥਿਤੀ ਵੱਖਰੀ ਹੈ; ਤੁਸੀਂ ਪੱਥਰ ਵਾਂਗ ਟੁੱਟ ਜਾਓਗੇ!

ਜਨਤਾ, 1 ਮਈ, 1948

ਸੰਯੁਕਤ ਪ੍ਰਾਂਤ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਸੰਘ ਦਾ 5ਵਾਂ ਸੈਸ਼ਨ 24-25 ਅਪ੍ਰੈਲ ਨੂੰ ਲਖਨਊ ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ।

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਸੰਘ ਨੇ ਰਾਜਨੀਤਿਕ

ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਤੱਥ ਨੂੰ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸੱਤਿਆਗ੍ਰਹਿ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਸੱਤਿਆਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚ 2,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਲਿਤ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਲਖਨਊ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਕੇ ਕੈਦ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਸੰਯੁਕਤ ਪ੍ਰਾਂਤ ਦੇ ਅਛੂਤ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਸੀ। ਸੱਤਿਆਗ੍ਰਹਿ ਦੁਆਰਾ ਆਜ਼ਾਦ ਹੋਏ ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਭਾਵੁਕ ਇੱਛਾ ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਦਲਿਤਾਂ ਲਈ ਮੁਕਤੀ ਦਾ ਰਸਤਾ ਦਿਖਾਉਣ ਵਾਲੇ ਨਿਡਰ ਨੇਤਾ ਸਨ, ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਜੀਵਨ-ਸ਼ੁੱਧ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਸੀ। ਇਸ ਇੱਛਾ ਅਤੇ ਯਤਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਲਖਨਊ ਵਿੱਚ ਭਾਸ਼ਣ ਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭਾਸ਼ਣ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਅਛੂਤਾਂ ਲਈ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੀਲ ਪੱਥਰ ਹੈ।

ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸਜ਼ ਸ਼ਡਿਊਲਡ ਕਾਸਟ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਗਯਾ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਦੇ ਯਤਨਾਂ ਅਤੇ ਬਾਲ ਗੋਵਿੰਦ, ਕਨ੍ਹਈਆਲਾਲ ਸੋਨਕਰ, ਚੌਧਰੀ ਬੁੱਧਦੇਵ, ਅਤੇ ਮੇਵਾਲਾਲ ਸੋਨਕਰ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਨਾਲ, ਇਹ ਸੰਮੇਲਨ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। 10,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਲਿਤ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਸ਼ਡਿਊਲਡ ਕਾਸਟ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਰਾਜਭੋਜ ਵੀ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਸ਼੍ਰੀ ਗੋਪੀਚੰਦ ਵਿਪਲ (ਪ੍ਰਧਾਨ, ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸਜ਼ ਸਮਤਾ ਸੈਨਿਕ ਦਲ) ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਤਿਲਕਚੰਦ ਕੁਰਿਲ (ਪ੍ਰਧਾਨ, ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਪ੍ਰੋਵਿੰਸਜ਼ ਸ਼ਡਿਊਲਡ ਕਾਸਟ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ) ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਮੁੱਖ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਅਤੇ ਥੰਮ੍ਹ ਹਨ।

ਇਸ ਸੰਮੇਲਨ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਹਿਣ ਦੇ ਦੋ ਕਾਰਨ ਹਨ। ਪਹਿਲਾ, ਇਸ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਛੂਤਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਅੱਤਿਆਚਾਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਬੰਦ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਅਛੂਤਾਂ ਲਈ ਆਪਣੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪਿਆਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮੂਰਖ ਬਣਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਦੂਜਾ ਕਾਰਨ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਲਿਤ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਕਦੇ ਵੀ ਉਹ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਅਛੂਤ ਭਾਈਚਾਰੇ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ, ਜੋ ਬਹੁਤ ਮਾੜੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰਗਤੀਸ਼ੀਲ ਨੀਤੀ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਐਤਵਾਰ, 25 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1948 ਨੂੰ ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਅੰਬੇਡਕਰ ਨੇ ਇਸ ਸੰਮੇਲਨ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕੀਤਾ। ਆਪਣੇ ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ:

ਭਰਾਵੋ ਅਤੇ ਭੈਣੋ,

ਮੈਂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਦਾ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਨਾਲ ਕੋਈ ਮਕਸਦ ਪੂਰਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਾਂਗਰਸ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੁੰਦੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਗਏ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਹੋਰ ਵੀ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ, ਅਸੀਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਵਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਆਪਣੀ ਵੱਖਰੀ ਹੋਂਦ ਬਣਾਈ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਅਤੇ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਨਾਲ ਗੱਠਜੋੜ ਕਰਕੇ ਜੋ ਸਾਡੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਸ਼ਕਤੀ ਸਮਾਜਿਕ ਤਰੱਕੀ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਪੱਕਾ ਨੁਸਖਾ ਹੈ।

ਪੱਛੜੀਆਂ ਜਾਤੀਆਂ ਲਈ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਅਸੰਭਵ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਾਲ ਸੰਗਠਨ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡਾ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਸਮੁੰਦਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੂੰਦ ਸੁੱਟਣ ਵਰਗਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਸੰਗਠਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਕੇ ਤਰੱਕੀ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ। ਜੇਕਰ ਕਾਂਗਰਸ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਮੁਕਤੀ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸਾਡੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਤਾਕਤ ਹਾਸਲ ਕਰਨਗੇ। ਅੱਜ, ਕਾਂਗਰਸ ਇੱਕ ਘਰ ਵਾਂਗ ਅੱਗ ਵਿੱਚ ਸੜ ਰਹੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਸੀਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਵਾਂਗੇ। ਮੈਨੂੰ ਹੈਰਾਨੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਅਗਲੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਂਗਰਸ ਤਬਾਹ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਅੱਜ, ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਕਾਂਗਰਸ ਛੱਡ ਚੁੱਕੇ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਤਾਕਤ ਘੱਟ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ, ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੀ ਊਰਜਾ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਸੰਗਠਨ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਤੀਜਾ ਮੋਰਚਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਮਰਪਿਤ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਜੇਕਰ ਕਾਂਗਰਸ ਅਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ ਬਹੁਮਤ ਨਹੀਂ ਜਿੱਤਦਾ, ਤਾਂ ਉਹ ਸਾਡੀਆਂ ਵੋਟਾਂ ਮੰਗਣ ਆਉਣਗੇ। ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ, ਅਸੀਂ ਸਮਰਥਨ ਲਈ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਕੇ ਸੱਤਾ ਸੰਤੁਲਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਲਗਭਗ 12 ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਲੋਥੀਅਨ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਜੋਂ ਲਖਨਊ ਗਏ ਸੀ। ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਈ ਕਿ ਉਦੋਂ ਤੋਂ ਇੱਥੇ ਅਛੂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਵਧੀ ਹੈ।

ਮੈਂ ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਸੰਯੁਕਤ ਪ੍ਰਾਂਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਛੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੱਤਿਆਗ੍ਰਹਿ ਅੰਦੋਲਨ ਦਾ ਮਾਣ ਨਾਲ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਉਸ ਅੰਦੋਲਨ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਕੇ ਦੁੱਖ ਝੱਲੇ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਝੱਲੇ। ਇੱਕ ਗੱਲ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਾਇਦ ਦੇਖੀ ਹੋਵੇਗੀ: ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ, ਭਾਵੇਂ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਕਿਉਂ ਨਾ ਆਵੇ, ਅਸੀਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਆਪਣਾ ਟੀਚਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

ਮੇਰੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪੈਰੋਕਾਰ ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਮੇਰੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਬਾਰੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਘਬਰਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਰ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਇਹ ਕਾਂਗਰਸ ਦੀ ਅਧੀਨਗੀ ਬਾਰੇ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਭਾਈਚਾਰੇ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਲੜਨ ਬਾਰੇ ਹੈ।

ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਵਾਅਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਹਿੰਦੂਆਂ, ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ, ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਅਛੂਤਾਂ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਸੌਂਪ ਕੇ ਇਸ ਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ। ਵਾਇਸਰਾਏ ਨੇ ਸ਼ਿਮਲਾ ਕੌਂਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੱਤਾ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਂਗਰਸ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੌਂਪੀ ਜਾਵੇਗੀ। 1946 ਵਿੱਚ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਜਾਤੀਆਂ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਚੋਣਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ। ਆਪਣੇ ਵਿਰੋਧੀਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਰਾ ਕੇ, ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਰੂਪ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, ਅੰਗਰੇਜ਼ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦੇ ਤੋਂ ਮੁੱਕਰ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਿੰਦੂਆਂ, ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸੱਤਾ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਮੇਰੀ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਲਹਿਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਬਹੁਤ ਅਜੀਬ ਦੌਰ ਸੀ। ਹਰ ਪਾਸੇ ਹਨੇਰਾ ਛਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਕਿਤੇ ਵੀ ਉਮੀਦ ਦੀ ਕਿਰਨ ਦਿਖਾਈ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੇਰੇ ਉੱਤੇ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਨੁਕਸਾਨ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਸਤੇ 'ਤੇ ਲੈ ਜਾਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਮੈਂ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਹੀ ਮੁਲਾਂਕਣ ਹੋਣ ਤੱਕ ਉਡੀਕ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ: ਤੁਸੀਂ 25 ਸਾਲ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲ ਲੜਿਆ, ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਆਖਰੀ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਕਿਉਂ ਡਰਦੇ ਹੋ? ਤੁਸੀਂ ਹੁਣ ਚੁੱਪ ਰਹਿਣ ਦੀ ਨੀਤੀ ਕਿਉਂ ਅਪਣਾਈ ਹੈ? ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਲੜਨ ਦੀ ਨੀਤੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਕਈ ਵਾਰ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਰਣਨੀਤੀ ਅਪਣਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਧੋਖਾ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਗੱਦਾਰ ਸਨ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਇੰਨੇ ਵੱਡੇ ਸੰਗਠਨ ਨਾਲ ਲੜਨਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਰਸਤਾ ਬਚਿਆ ਹੈ ਸੁਲ੍ਹਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਭਾਵੇਂ ਸਾਨੂੰ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ ਜੋ ਅਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸੀ, ਪਰ ਅਸੀਂ ਬਹੁਤ ਕੁਝ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸਾਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਤੇ ਨੌਕਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਰਾਖਵਾਂਕਰਨ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਮਿਲਿਆ ਹੈ। ਸਾਡੀਆਂ ਲਗਭਗ ਸਾਰੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਮੰਨ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਵੱਖਰੇ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਮੰਗ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹੋਰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਹ ਮੰਗ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸ਼ਰਮਿੰਦਾ ਹੋਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਾਂਗਰਸ ਨਾਲ ਲੜਨ ਦਾ ਸਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਸਹਿਯੋਗ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਰਾਹੀਂ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਪਰ ਕਾਂਗਰਸ ਦਾ ਮੈਂਬਰ ਨਹੀਂ ਬਣਿਆ ਹਾਂ। ਮੇਰਾ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਕਾਂਗਰਸ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸ਼ਰਤ ਦੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ।

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ" "Equality and Justice" ਸੁਤੰਤਰਤਾ, ਸਮਾਨਤਾ, ਭਾਈਚਾਰਾ

ਚਟਾਨ ਵਾਂਗ ਸਖ਼ਤ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮੈਨੂੰ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਘੁਲ ਜਾਣ ਦਾ ਕੋਈ ਡਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕਾਂਗਰਸ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਮੇਰੇ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪਵੇਗਾ। ਪਰ ਤੁਹਾਡੀ ਸਥਿਤੀ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਪੱਥਰ ਵਾਂਗ ਘੁਲ ਜਾਓਗੇ। ਜੇਕਰ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਥੇ ਰਹਿਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਛੱਡ ਸਕਦਾ ਹਾਂ।

ਹਾਲਾਤ ਅਜਿਹੇ ਹਨ ਕਿ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਚੰਗੇ ਕਾਨੂੰਨ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨੂੰ ਰੋਕਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਚੰਗੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਵੀ ਧੋਖੇ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਅਛੂਤਾਂ ਨਾਲ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪਰੰਪਰਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲਿਆਂ ਕੋਲ ਕਾਨੂੰਨ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਭਵਿੱਖ ਲਈ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਸਾਬਤ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਜ਼ਿਮੀਂਦਾਰ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਲਾਗੂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਥਾਵਾਂ 'ਤੇ, ਜ਼ੁਲਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਧਿਕਾਰੀ ਅਛੂਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਦਬਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਅਛੂਤ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਅਹੁਦਿਆਂ 'ਤੇ ਹੁੰਦੇ, ਤਾਂ ਉਹ ਜ਼ਰੂਰ ਆਪਣੇ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੇ।

ਜੇਕਰ ਮੈਂ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਦਾ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਜਨਤਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰਾਂਗਾ। ਜੇਕਰ ਇਸ ਵਿੱਚ ਅਛੂਤਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਤਾਂ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹ ਕੇ ਕਾਂਗਰਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦਾ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ! ਇਸ ਸੰਬੋਧਨ ਨਾਲ, ਡਾ. ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਆਪਣਾ ਭਾਸ਼ਣ ਸਮਾਪਤ ਕੀਤਾ।

ਮਨਰੇਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਾਂਗੇ, 4 ਲੇਬਰ ਕੋਡ,ਬਿਜਲੀ ਬਿਲ 2025 ਤੇ ਬੀਜ਼ ਬਿਲ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦੇਵਾਂਗੇ : ਸੀਟੂ ਆਗੂ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ"
ਪਟਿਆਲਾ 18 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 9463601616
hardipchumber57@gmail.com

ਸੰਗਰੂਰ ਵਿੱਚ ਮਨਰੇਗਾ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ (ਸੀਟੂ) ਦੀ ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰੇਤ ਦੀ ਹੰਗਾਮੀ ਮੀਟਿੰਗ ਸੂਬਾਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਥੀ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਫਰਵਾਹੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਹੋਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੀਟੂ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਅਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਰੌੜੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਅਮਰਨਾਥ ਕੂੰਮਕਲਾਂ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਦੀ ਮੋਦੀ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਮਨਰੇਗਾ ਐਕਟ 2005 ਨੂੰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਏ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਨਰੇਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਤੋੜਨ ਲਈ ਇਹ ਬਹਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਖੇਤੀ ਮੌਸਮ ਦੌਰਾਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ, ਜਦਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਐਸੀ ਕੋਈ ਸਮੱਸਿਆ ਨਹੀਂ। ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਗਲਤ ਨੀਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਵਧ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਆਤਮਹੱਤਿਆਵਾਂ ਜਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ। ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਕਿ ਦੇਸੀ-ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਪਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸਸਤੇ ਭਾਅ 'ਤੇ ਵੇਚਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀ ਰੋਟੀ ਖੋਹੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਮਨਰੇਗਾ ਐਕਟ, ਜੋ ਗਰੀਬ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਸਾਲਾਨਾ 100 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਹੁਣ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਭੇਂਟ ਚੜ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮਨਰੇਗਾ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਲੱਖਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਅਤੇ ਕਿਰਤੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਉਤਰਨਗੇ।

ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ 22 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਸੂਬਾ ਵਰਕਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਤੇ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਨੂੰ ਮੰਗ ਪੱਤਰ ਭੇਜੇ ਜਾਣਗੇ। ਮੁੱਖ ਮੰਗਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨਰੇਗਾ ਐਕਟ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ, ਸਾਲ ਵਿੱਚ 200 ਦਿਨ ਕੰਮ, 700 ਰੁਪਏ ਦਿਹਾੜੀ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ-ਰਾਜ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਤਰੀਕੇ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਵੱਲੋਂ 60% ਅਤੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵੱਲੋਂ 40% ਭੁਗਤਾਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨਾਲ ਮਨਰੇਗਾ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਬੰਦ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, 10 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਰਾਏਕੋਟ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਪੱਧਰੀ ਰੈਲੀ ਅਤੇ 31 ਦਸੰਬਰ 2025 ਤੋਂ 4 ਜਨਵਰੀ 2026 ਤੱਕ ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸੀਟੂ ਦੀ ਆਲ ਇੰਡੀਆ ਕਾਨਫਰੰਸ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਦੂਰ-ਕਿਸਾਨ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਸਾਂਝੀ ਰਣਨੀਤੀ ਤੈਅ ਕਰਨ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 18 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਸਿਆਸਤ ਅਤੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਭਵਿੱਖ: ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਬ੍ਰੀਫਿੰਗ

Eng. Hardip Singh Chumber

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਾਰ

ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਿਆਸੀ ਪਰਿਦ੍ਰਸ਼, ਇਸ ਦੀਆਂ ਭਵਿੱਖੀ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ (ਬਸਪਾ) ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਇਸ ਵੇਲੇ ਨਸ਼ਾ, ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਕਰਜ਼, ਪਾਣੀ ਦੇ ਸੰਕਟ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸ ਵਰਗੀਆਂ ਗੰਭੀਰ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਨਾਲ ਜੂਝ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਸਦੀ ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਤੈਅ ਕਰਨਗੀਆਂ।

ਬਸਪਾ, ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ 32-34% ਦਲਿਤ ਆਬਾਦੀ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਸਿਆਸੀ ਹਾਸ਼ੀਏ ‘ਤੇ ਹੈ। ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਬਹੁਤ ਨਿਰਾਸ਼ਾਜਨਕ ਰਿਹਾ, ਜਿੱਥੇ ਪਾਰਟੀ ਕੁੱਲ 2,838 ਜ਼ੋਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ 26 ਸੀਟਾਂ (1% ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ) ਜਿੱਤ ਸਕੀ। ਇਸ ਗਿਰਾਵਟ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਸੰਗਠਨਾਤਮਕ ਢਾਂਚਾ, ਪੁਰਾਣੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਹੀਣ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨਾਲ ਟੁੱਟਿਆ ਸੰਪਰਕ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਗਲਤ ਗਠਜੋੜ ਦੀ ਰਣਨੀਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ‘ਤੇ ਫੰਡਾਂ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਵਿੱਤੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੀ ਘਾਟ ਨੇ ਵੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਈ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸੱਤਾਧਾਰੀ ‘ਆਪ’ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਆਪਣੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ‘ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਅੰਦਰੂਨੀ ਧੜੇਬੰਦੀ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹਾਸਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਜਪਾ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਸੀਮਤ ਨਜ਼ਰ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੇ “ਗੇਮ-ਚੇਂਜਰ” ਕਿਸਾਨ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨ ਹੋਣਗੇ।

ਬਸਪਾ ਲਈ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਦਹਾਕਾ (2025-2035) “ਹੁਣੇ ਜਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ” ਵਾਲਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਪੁਨਰ-ਸੁਰਜੀਤ ਹੋਣ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਪਣਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ, ਪਿੰਡ-ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਸੰਗਠਨ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਆਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸੁਧਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ, ਤਾਂ ਪਾਰਟੀ ਸਿਆਸੀ ਗੁਮਨਾਮੀ ਵਿੱਚ ਗੁਆਚ ਸਕਦੀ ਹੈ।

1. ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ (ਬਸਪਾ) ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ

ਪੰਜਾਬ, ਜਿੱਥੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਲਿਤ ਆਬਾਦੀ ਹੈ, ਬਸਪਾ ਲਈ ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਉਪਜਾਊ ਜ਼ਮੀਨ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜ਼ਮੀਨੀ ਹਕੀਕਤ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਲਗਾਤਾਰ ਸਿਆਸੀ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹਾਲੀਆ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ।

1.1 ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਮਾੜਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੇ ਬਸਪਾ ਦੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪਕੜ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੂਜੀਆਂ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਬਹੁਤ ਫਿੱਕਾ ਰਿਹਾ।

ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਚੋਣ ਨਤੀਜੇ (2,300 ਜ਼ੋਨਾਂ ‘ਤੇ ਐਲਾਨੇ ਗਏ)

ਪਾਰਟੀ	ਜਿੱਤੀਆਂ ਸੀਟਾਂ (ਚੋਣ ਲੜ ਕੇ)	ਬਿਨਾਂ ਮੁਕਾਬਲਾ ਜਿੱਤਾਂ	ਕੁੱਲ ਸੀਟਾਂ
ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (ਆਪ)	977	339	1,316
ਕਾਂਗਰਸ (INC)	487	3	490
ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (SAD)	290	-	290
ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (BJP)	56	-	56
ਬਹੁਜਨ ਸਮਾਜ ਪਾਰਟੀ (BSP)	26	-	26
ਆਜ਼ਾਦ	112	10	122
ਸੀਪੀਆਈ (ਐਮ)	0	-	0

ਸਰੋਤ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੁੱਲ 2,838 ਜ਼ੋਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਬਸਪਾ ਦੀ ਜਿੱਤ 1% ਤੋਂ ਵੀ ਘੱਟ ਹੈ। ਆਪ ਦੀ ਵੱਡੀ ਜਿੱਤ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਇਸਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਅਤੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਜੁੜਾਅ ਦਾ ਮਜ਼ਬੂਤ ਸਮਰਥਨ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

1.2 ਸੰਗਠਨਾਤਮਕ ਕਮਜ਼ੋਰੀਆਂ ਅਤੇ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਆਲੋਚਨਾ

ਬਸਪਾ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਦੁਰਦਸ਼ਾ ਪਿੱਛੇ ਇਸ ਦੀਆਂ ਡੂੰਘੀਆਂ ਸੰਗਠਨਾਤਮਕ ਖਾਮੀਆਂ ਅਤੇ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦਾ ਸੰਕਟ ਹੈ।

* ਪੁਰਾਣੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ: ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਪੁਰਾਣੇ, ਪਰਖੇ ਹੋਏ ਆਗੂਆਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਵੀ ਐਮ.ਸੀ. ਜਾਂ ਪੰਚਾਇਤ ਮੈਂਬਰ ਦੀ ਸੀਟ ਜਿਤਾਉਣ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਨ। ਇਹ ਆਗੂ ਸਿਰਫ਼ ਕਾਂਸ਼ੀ ਰਾਮ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਈਕਲ ਚਲਾਉਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਆਪਣੀ ਕੋਈ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾ ਸਕੇ।
* ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ: ਪੁਰਾਣੀ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨਵੇਂ, ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਅਤੇ ਤਾਜ਼ੇ ਦਿਮਾਗ ਵਾਲੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਆਉਣ ਦਿੰਦੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਅਤੇ “ਕੁਰਸੀ ਦਾ ਡਰ” ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ।
* ਸੀਮਤ ਪਹੁੰਚ: ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਕੰਮਕਾਜ ਸਿਰਫ਼ ਦਲਿਤ ਬਸਤੀਆਂ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਣਪੜ੍ਹ ਜਾਂ ਘੱਟ-ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਲੋਕ ਹੀ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲ ਖਿੱਚ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ।
* ਵਿੱਤੀ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ਦੀ ਘਾਟ: ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਗੜ੍ਹੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਰੀ ਬੈਨੀਵਾਲ ‘ਤੇ ਜਨਤਕ ਪੈਸੇ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਲੱਗੇ। ਗੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਏ ਗਏ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਜਵਾਬ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਪਾਰਦਰਸ਼ਤਾ ‘ਤੇ ਸਵਾਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਏ ਹਨ।

1.3 ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕਤਾ ਬਨਾਮ ਅਮਲੀ ਅਸਫਲਤਾ

ਇਹ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਦਲਿਤ-ਬਹੁਜਨ ਆਬਾਦੀ ਲਗਭਗ 32-34% ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਬਸਪਾ ਇੱਕ ਨਿਰਣਾਇਕ ਸ਼ਕਤੀ ਬਣਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ ਹੈ।

* ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਮਜ਼ਬੂਤੀ: ਡਾ. ਬੀ.ਆਰ. ਅੰਬੇਡਕਰ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ‘ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਬਸਪਾ ਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਅੱਜ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲਕੀ ਦੀ ਘਾਟ, ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਤਕਰੇ, ਧਾਰਮਿਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰੀ ਦੀ ਘਾਟ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਿੱਚ ਅਸਮਾਨਤਾ, ਅਤੇ ਨਸ਼ੇ ਤੇ ਪਰਵਾਸ ਵਰਗੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ‘ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈ।
* ਅਮਲੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ: ਸਮੱਸਿਆ ਵਿਚਾਰ ਦੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਇਸਦੇ ਲਾਗੂਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਦਲਿਤ ਵੋਟ ਕਾਂਗਰਸ, ‘ਆਪ’ ਅਤੇ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਵਿੱਚ ਵੰਡੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਬਸਪਾ “ਨਿਰਣਾਇਕ ਸ਼ਕਤੀ” ਦੀ ਬਜਾਏ “ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਮੌਜੂਦਗੀ” ਬਣ ਕੇ ਰਹਿ ਗਈ ਹੈ।

2. ਬਸਪਾ ਲਈ ਭਵਿੱਖੀ ਰਣਨੀਤੀ ਅਤੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼

ਬਸਪਾ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਿਆਸੀ ਹੋਂਦ ਬਚਾਉਣ ਅਤੇ ਮੁੜ ਉੱਭਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਰਣਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਲੋੜ ਹੈ।

2.1 ਗਠਜੋੜ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ: ਵਰਦਾਨ ਜਾਂ ਸਰਾਪ?

* ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨਾਲ ਗਠਜੋੜ: ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (SAD) ਨਾਲ ਗਠਜੋੜ ਬਸਪਾ ਲਈ ਰਣਨੀਤਕ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਗਲਤ ਸਾਬਤ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਨਾਲ ਬਸਪਾ ਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਪਛਾਣ ਧੁੰਦਲੀ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦੀ ਡਿੱਗੀ ਹੋਈ ਸਾਖ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਵੀ ਬਸਪਾ ਨੂੰ ਝੱਲਣਾ ਪਿਆ।
* ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਸੰਕੇਤ: ਜੇਕਰ ਬਸਪਾ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੱਡੀ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ‘ਜੂਨੀਅਰ ਪਾਰਟੀ’ ਬਣੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦੀ ਸੁਤੰਤਰ ਹੋਂਦ ਹੋਰ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸਦੇ ਉਲਟ, ਕਿਸਾਨ ਸੰਗਠਨਾਂ ਨਾਲ ਗਠਜੋੜ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

2.2 ਨੌਜਵਾਨ ਦਲਿਤ ਵਰਗ ਅਤੇ ਬਸਪਾ

ਨੌਜਵਾਨ ਦਲਿਤ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਬਦਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

* ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ: ਉਹ ਨਾਅਰੇ ਨਹੀਂ, ਨੌਕਰੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ; ਪ੍ਰਤੀਕ ਨਹੀਂ, ਸਨਮਾਨ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ; ਅਤੇ ਵਾਅਦੇ ਨਹੀਂ, ਮੌਕੇ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ।

* ਬਸਪਾ ਨੂੰ ਕੀ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ:

1. ਸਿੱਖਿਆ, ਹੁਨਰ ਅਤੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ‘ਤੇ ਠੋਸ ਏਜੰਡਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ।
2. ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਅਤੇ ਡਿਜੀਟਲ ਰਾਜਨੀਤੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣਾ।
3. ਨਵੇਂ, ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਦਲਿਤ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਲਿਆਉਣਾ।

2.3 ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਤਿੰਨ ਸੰਭਾਵੀ ਦ੍ਰਿਸ਼

1. ਪੁਨਰ-ਜਾਗਰਣ (ਘੱਟ ਸੰਭਾਵਨਾ, ਪਰ ਸੰਭਵ): ਇਸ ਲਈ ਸੁਤੰਤਰ ਰਾਜਨੀਤੀ, ਪਿੰਡ-ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਸੰਗਠਨ ਦੀ ਉਸਾਰੀ, ਦਲਿਤਾਂ ਦੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ‘ਤੇ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ-ਕੇਂਦਰਿਤ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਬਸਪਾ 2027-2032 ਤੱਕ ਕਿੰਗਮੇਕਰ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ।
2. ਸੀਮਤ ਹੋਂਦ (ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੰਭਾਵਨਾ): ਪਾਰਟੀ ਚੋਣਾਂ ਲੜਦੀ ਰਹੇਗੀ, 1-2 ਸੀਟਾਂ ਜਾਂ ਸੀਮਤ ਵੋਟ ਸ਼ੇਅਰ ਹਾਸਲ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਬਜਾਏ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਰਹੇਗੀ। ਇਸ ਨਾਲ ਬਸਪਾ “ਨਾਮ ਦੀ ਪਾਰਟੀ” ਬਣੀ ਰਹੇਗੀ, ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ।
3. ਸਿਆਸੀ ਗੁਮਨਾਮੀ (ਖ਼ਤਰੇ ਦਾ ਸੰਕੇਤ): ਜੇਕਰ ਸੰਗਠਨਾਤਮਕ ਜੜ੍ਹਤਾ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਨੌਜਵਾਨ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਨਹੀਂ ਉੱਭਰਦੀ ਅਤੇ ਦੂਜੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਲਿਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ‘ਤੇ ਅੱਗੇ ਨਿਕਲ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਬਸਪਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਗਭਗ ਖਤਮ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

2.4 ਸਿੱਟਾ: “ਹੁਣੇ ਜਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ”

ਪੰਜਾਬ ਬਸਪਾ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਉਪਜਾਊ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ, ਪਰ ਫਸਲ ਬੀਜਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜ਼ਮੀਨ ਨੂੰ ਵਾਹੁਣਾ (ਸੰਗਠਨ), ਪਾਣੀ ਦੇਣਾ (ਨੌਜਵਾਨ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ) ਅਤੇ ਫਸਲ ਖੁਦ ਕੱਟਣੀ (ਸੁਤੰਤਰ ਰਾਜਨੀਤੀ) ਪਵੇਗੀ। 2025-2035 ਦਾ ਦਹਾਕਾ ਬਸਪਾ ਲਈ “ਹੁਣੇ ਜਾਂ ਕਦੇ ਨਹੀਂ” ਦਾ ਸਮਾਂ ਹੈ।

3. ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਵਿਆਪਕ ਸਿਆਸੀ ਪਰਿਦ੍ਰਸ਼ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖੀ ਚੁਣੌਤੀਆਂ

ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਰਾਜਨੀਤੀ ਇੱਕ ਤਬਦੀਲੀ ਦੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚੋਂ ਗੁਜ਼ਰ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਰਵਾਇਤੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਨਵੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ।

3.1 ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਿਆਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਭਵਿੱਖ

* ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ (AAP): ਇਸ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਕੰਮ ‘ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਪ੍ਰਚਾਰ ‘ਤੇ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਸਿੱਖਿਆ, ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਵਿਰੋਧੀ ਏਜੰਡੇ ‘ਤੇ ਨਤੀਜੇ ਦਿਸੇ ਤਾਂ ਇਹ 2027 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਰਹੇਗੀ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।
* ਕਾਂਗਰਸ (INC): ਇਸ ਕੋਲ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਮੌਕਾ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਇਹ ਅੰਦਰੂਨੀ ਧੜੇਬੰਦੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰੇ। ਜੇਕਰ ਸੰਗਠਨਾਤਮਕ ਏਕਤਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸੀ ਸੰਭਵ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਇਹ ਹਾਸ਼ੀਏ ‘ਤੇ ਚਲੀ ਜਾਵੇਗੀ।
* ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ (SAD): ਪਾਰਟੀ ਆਪਣੀ ਹੋਂਦ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਿੱਗੇ ਭਰੋਸੇ, ਪਰਿਵਾਰਵਾਦ ਦੀ ਛਵੀ ਅਤੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰੀ ਇਸ ਦੀਆਂ ਵੱਡੀਆਂ ਚੁਣੌਤੀਆਂ ਹਨ। ਵਿਚਾਰਧਾਰਕ ਅਤੇ ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਤਬਦੀਲੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਸਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀਮਤ ਰਹੇਗਾ।

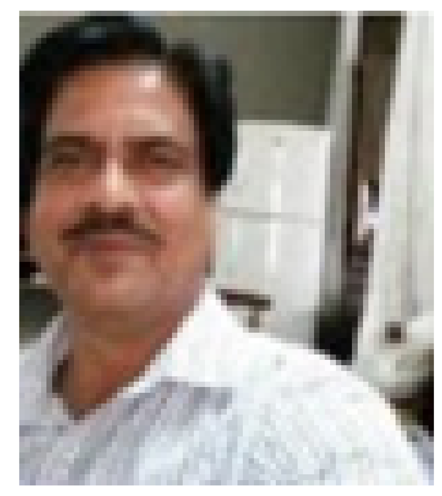

* ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ (BJP): ਇਸਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਸੀਮਤ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਸੱਤਾ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕਿਸਾਨ ਅੰਦੋਲਨ ਦੀ ਯਾਦ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਖੇਤਰੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਕਾਰਨ ਪੇਂਡੂ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗਤਾ ਘੱਟ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਸਹਿਯੋਗੀ ਭੂਮਿਕਾ ਵਿੱਚ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ।

3.2 ਸਿਆਸਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮੁੱਖ ਕਾਰਕ

1. ਕਿਸਾਨ ਰਾਜਨੀਤੀ: ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ “ਗੇਮ-ਚੇਂਜਰ” ਹੈ। MSP, ਕਰਜ਼ਾ ਮੁਆਫੀ ਅਤੇ ਪਾਣੀ ਦਾ ਸੰਕਟ ਕੇਂਦਰੀ ਮੁੱਦੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਜੇਕਰ ਕਿਸਾਨ ਰਾਜਨੀਤੀ ਸੰਗਠਿਤ ਹੋਈ ਤਾਂ ਇਹ 2027 ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੱਤਾ ਦੇ ਸਮੀਕਰਨ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ।
2. ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ: ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਨਿਰਣਾਇਕ ਕਾਰਕ ਹੈ। ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ, ਵਿਦੇਸ਼ ਪਰਵਾਸ, ਨਸ਼ਾ ਅਤੇ ਸਿਆਸੀ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਮੁੱਖ ਚਿੰਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਜਿਹੜੀ ਪਾਰਟੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਅਤੇ ਹੁਨਰ ‘ਤੇ ਠੋਸ ਨੀਤੀ ਲਿਆਵੇਗੀ, ਨੌਜਵਾਨ ਉਸ ‘ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਨਗੇ।
3. ਤਿੰਨ ਅਹਿਮ ਮੁੱਦੇ: ਨਸ਼ਾ, ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕਤਾ, ਇਹ ਤਿੰਨ ਮੁੱਦੇ ਅਗਲੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾ ਵੀ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਡੇਗ ਵੀ ਸਕਦੇ ਹਨ।

3.3 ਪੰਜਾਬ ਲਈ 2035 ਤੱਕ ਦੇ ਸੰਭਾਵੀ ਦ੍ਰਿਸ਼

1. ਸੁਧਾਰ-ਅਧਾਰਿਤ ਸਥਿਰਤਾ (ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ): ਜੇਕਰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ, ਨਸ਼ਾ-ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ ਖੇਤੀ ਸੁਧਾਰਾਂ ‘ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
2. ਅਸਥਿਰ ਗਠਜੋੜ ਰਾਜਨੀਤੀ (ਸੰਭਾਵਿਤ): ਵਾਰ-ਵਾਰ ਸੱਤਾ ਪਰਿਵਰਤਨ ਅਤੇ ਅੰਦੋਲਨਾਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ।
3. ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਕਟ (ਖ਼ਤਰੇ ਦਾ ਸੰਕੇਤ): ਜੇਕਰ ਨਸ਼ਾ ਅਤੇ ਪਰਵਾਸ ਵਧਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਗਹਿਰਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਕਿਸੇ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਕੰਮ, ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਆਪਣੇ ਨੌਜਵਾਨਾਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਰੋਤਾਂ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਤਾਂ ਉਹ ਮੁੜ ਤੋਂ ਲੋਕਤਾਂਤਰਿਕ ਅਗਵਾਈ ਦੀ ਮਿਸਾਲ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਲਾਡੋਵਾਲ ਟੋਲ ਪਲਾਜ਼ਾ ਤੇ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਰੋਸ ਰੈਲੀ 20 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ - ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ/ ਦਰਸ਼ਨ ਲਾਡੀ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ”
ਪਟਿਆਲਾ 18 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਸੰਗਰੂਰ,18 ਦਸੰਬਰ (ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ) - ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਸੈਂਟਰ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਅਨ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਜ ਸੀਟੂ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਕੱਤਰ ਸਾਥੀ ਚੰਦਰ ਸ਼ੇਖਰ ਅਤੇ ਟੋਲ ਪਲਾਜ਼ਾ ਵਰਕਰ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਾਥੀ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਲਾਡੀ ਅਤੇ ਸੂਬਾਈ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਸਾਥੀ ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੇ ਚੋਣਵੇਂ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਮੰਤਰੀ ਨਿਤਿਨ ਗਡਕਰੀ ਵੱਲੋਂ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਾਰੇ ਟੋਲ ਪਲਾਜੇ ਕੈਸ਼ ਲੈੱਸ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਡਿਜੀਟਲ ਸਿਸਟਮ ਨਾਲ ਜੋੜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।ਇਸ ਨਾਲ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਟੋਲ ਪਲਾਜਿਆਂ ਉੱਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ 10 ਲੱਖ ਸਕਿਲਡ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸੜਕੀ ਆਵਾਜਾਈ ਉੱਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਕਾਰੋਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵਿਸ਼ਾਲ ਗਿਣਤੀ ਟੋਲ ਫਰੀ, ਅਤੇ ਰਿਆਇਤੀ ਟੋਲ ਪਾਸ ਵਾਲਿਆਂ ਉੱਤੇ ਅਰਬਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨਵਾਂ ਭਾਰ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਤੱਕ ਹਰ ਟੋਲ ਪਲਾਜੇ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਨੇੜੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਕਸਬਿਆਂ ਦੇ ਵਾਹਨ ਚਾਲਕਾਂ ਦੇ ਵਾਹਨ ਫਰੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ 4 ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਤਰਾਂ ਦੀਆਂ ਵਾਹਨ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇ ਚਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਮਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਟੋਲ ਫ੍ਰੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਸਿਸਟਮ ਨਾਲ ਇਹ ਸਾਰੇ ਵਾਹਨ ਵੀ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਟੋਲ ਫੀਸ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਲੈ ਲਏ ਜਾਣਗੇ ਕਿਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵੀ ਵਾਹਨ ਜਿਨੇਂ ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੜਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇਗਾ ਸੈਟੇਲਾਈਟ ਸਿਸਟਮ ਨਾਲ ਵਾਹਨ ਮਾਲਕ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਸੇ ਕੱਟ ਲਏ ਜਾਣਗੇ। ਆਗੂਆਂ ਅੱਗੇ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਇਹ ਸਿਸਟਮ ਟੋਲ ਪਲਾਜ਼ਾ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਚੋਣਵੇਂ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਨੂੰ ਅਰਬਾਂ ਖਰਬਾਂ ਦੀ ਪੂੰਜੀ ਇਕੱਠੀ ਕਰਕੇ ਦੇਵੇਗਾ ਜਦ ਕਿ ਵਾਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਲਕਾਂ ਅਤੇ ਚਾਲਕਾਂ ਨੂੰ ਵਿੱਤੀ ਭਾਰ ਝੱਲਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰੇਗਾ।ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਰਕਾਰ ਸਸਤਾ ਅਤੇ ਸੁਗਮ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚਾ ਮੁਹਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸੀਟੂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਦੂਜੀਆਂ ਟਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੀ ਕਿਸਾਨ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਆਗੂਆਂ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਲਾਡੋਵਾਲ ਟੋਲ ਪਲਾਜਾ ਤੇ 20 ਦਸੰਬਰ ਦੀ ਰੋਸ ਰੈਲੀ ਵਿੱਚ ਸਵੇਰੇ 10:00 ਵਜੇ ਤੋਂ ਦੁਪਹਿਰ 1:00 ਵਜੇ ਤੱਕ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕਿਰਪਾਲਤਾ ਕਰਨ।

ਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਿਸ਼ੂ ਮੌਤ ਦਰ ਨੂੰ ਸਿਫ਼ਰ 'ਤੇ ਲੈ ਕੇ ਆਉਣਾ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਤਰਜੀਹ: ਡਾ. ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ

"Equality and justice"
Patiala 18 December
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਕੀਰਤਪੁਰ ਸਾਹਿਬ (18 ਦਸੰਬਰ,2025): ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਟੀਮ ਵੱਲੋਂ ਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਿਸ਼ੂ ਮੌਤ ਦਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਜਿੱਥੇ ਉੱਚ ਜ਼ੋਖਿਮ ਵਾਲੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਝੁੱਗੀਆਂ-ਝੌਂਪੜੀਆਂ ਅਤੇ ਭੱਠਿਆਂ 'ਤੇ ਜਾ ਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਟੀਕਾਕਰਨ ਕੈਂਪ ਲਾਏ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਉੱਥੇ ਹੀ ਸਿਹਤ ਕੇਂਦਰਾਂ 'ਤੇ ਵੀ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਉੱਚ ਦਰਜੇ ਦੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਮੁਫ਼ਤ ਮੁੱਹਈਆ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਹਨ।

ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫ਼ਸਰ ਡਾਕਟਰ ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੀ.ਐੱਚ.ਸੀ ਕੀਰਤਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਲੱਗੇ ਈ.ਪੀ.ਆਈ ਸੈਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਲਾਭਪਾਤਰੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾ ਰਹੀਆਂ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਅਤੇ ਟੀਕਾਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਉਹਨਾਂ ਗਰਭਵਤੀ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ, ਨਿਯਮਿਤ ਐਨਟੇਨੇਟਲ ਚੈੱਕਅਪ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸਥਾਗਤ ਪ੍ਰਸੂਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਟਾਫ਼ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ। ਸੀਨੀਅਰ ਮੈਡੀਕਲ ਅਫ਼ਸਰ ਨੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਨਵਜੰਮੇ ਬੱਚੇ ਦੀ ਸਾਂਭ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਿਯੋਜਨ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਤਰੀਕਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ, ਭਰੂਣ ਹੱਤਿਆ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਪੀ.ਸੀ.ਪੀ.ਐੱਨ.ਡੀ.ਟੀ ਐਕਟ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸਿਹਤਮੰਦ ਤੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ ਯੋਗ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਐੱਨ.ਐੱਸ.ਵੀ (ਨਸਬੰਦੀ) ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਹਿਦਾਇਤ ਵੀ ਕੀਤੀ।

ਬਲਾਕ ਐਕਸਟੈਨਸ਼ਨ ਐਜੂਕੇਟਰ ਰਤਿਕਾ ਓਬਰਾਏ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮੌਕੇ ਬਲਾਕ ਐੱਲ.ਐੱਚ.ਵੀ ਜਗਮੋਹਨ ਕੌਰ, ਸੀ.ਐੱਚ.ਓ ਪੂਨਮ, ਏ.ਐੱਨ.ਐੱਮ ਹਰਜੀਤ ਕੌਰ ਅਤੇ ਬਲਜੀਤ ਸੈਣੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਦਿਵਸ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ : ਕਰਮਜੀਤ ਸ਼ਰਮਾ

ਜਲਦੀ ਬੁਲਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਧੰਨਵਾਦੀ ਮੀਟਿੰਗ

"Equality and justice"
Patiala 18 December
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਸ੍ਰੀ ਮੁਕਤਸਰ ਸਾਹਿਬ, 18 ਦਸੰਬਰ ( ) ਪੰਜਾਬ ਗੌਰਮਿੰਟ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਬੀਤੇ ਕੱਲ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਦਿਵਸ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਵਾ ਦੋ ਸੌ ਦੇ ਕਰੀਬ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਮਲੀ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਸੀ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਬੈਂਕਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਸਮੇਤ ਪੱਤਰਕਾਰ ਵੀਰਾਂ ਨੇ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਸਮਾਰੋਹ ਦੀ ਸ਼ੋਭਾ ਵਧਾਈ ਸੀ। ਯੋਜਨਾਬੱਧ ਅਤੇ ਸਹਿਜ ਭਾਵ ਨਾਲ ਕਰੀਬ ਢਾਈ ਘੰਟੇ ਚੱਲਿਆ ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸਫਲਤਾ ਪੂਰਵਕ ਨੇਪਰੇ ਚੜ੍ਹਿਆ। ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਟਕਸਾਲੀ ਟ੍ਰੇਡ ਯੂਨੀਅਨ ਆਗੂ ਕਰਮਜੀਤ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਸਮੁੱਚੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ, ਸਵਾਗਤੀ ਕਮੇਟੀ, ਪ੍ਰਚੇਜ ਕਮੇਟੀ ਅਤੇ ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਨ ਕਮੇਟੀ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਦਿਵਸ ਮੌਕੇ ਸ਼ਾਮਲ ਸਾਰੀਆਂ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ, ਸਮੂਹ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਫੈਮਲੀ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਦਾ ਵੀ ਸ਼ੁਕਰੀਆ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਵੱਲੋਂ ਲੋਈਆਂ, ਪੰਜਾਬ ਨੈਸ਼ਨਲ ਬੈਂਕ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਐਂਡ ਸਿੰਧ ਬੈਂਕ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਸ਼ੀਲਡਾਂ ਦੇਣ ਲਈ ਸਬੰਧਤ ਬੈਂਕ ਮੈਨੇਜਰਾਂ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਸਮਾਰੋਹ ਦੌਰਾਨ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਸਮੁੱਚੀ ਪ੍ਰੈਸ ਦਾ ਵੀ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅੱਜ ਇਥੇ ਉਕਤ ਜਾਣਕਾਰੀ

ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੈਸ ਸਕੱਤਰ ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਏ ਢੋਸੀਵਾਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਦਿਵਸ ਦੀ ਸਫਲਤਾ ਲਈ ਜਲਦੀ ਹੀ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਬੁਲਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਮੁੱਚੀ ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰੀਆ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ

ਪੁਸਤਕ ਸਭਿਆਚਾਰ ਸਿਰਜਣ ਲਈ ਯਤਨਸ਼ੀਲ ਹਾਂ,ਇੰਜੀ.ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਮੋਰੋਂ

"Equality and justice"
Patiala 18 December
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਬੰਗਾ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲ੍ਹਾਂ) ਵਿਵੇਕ ਵਿਕਾਸ ਲਹਿਰ ਪੰਜਾਬ, ਮੁੱਖ ਦਫਤਰ ਬੰਗਾ,ਜਿਲ੍ਹਾ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਵੱਲੋਂ ਗਿਆਨ ਵੰਡਣ ਦੀ ਮੁਹਿੰਮ,ਮੁਫ਼ਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਰਾਹੀਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਲੜ੍ਹੀ ਤਹਿਤ ਸੰਸਥਾ ਵਲੋਂ ਪੰਦਰਵਾਂ ਸਮਾਗਮ ਪਿੰਡ ਹੀਉਂ ਵਿਖੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ l ਇਸ ਮੌਕੇ ਇੰਜੀ.ਸ੍ਰੀ ਜਸਵੀਰ ਸਿੰਘ ਮੋਰੋਂ ਨੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰਦਿਆਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੰਡਣ ਦਾ ਸਿਲਸਿਲਾ ਗਣਤੰਤਰ ਦਿਵਸ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਮਾਗਮ ਕਰਕੇ ਜਨਵਰੀ 2025 ਨੂੰ ਬੇਗੋਵਾਲ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀl ਚਾਲੂ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਬਾਰਾਂ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕਰਨ ਦਾ ਟੀਚਾ ਮਿੱਥਿਆ ਸੀ,ਐਪਰ ਇਹ ਪੰਦਰਵਾਂ ਕਿਤਾਬ ਵੰਡ ਸਮਾਗਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ l"ਵਿਵੇਕ ਵਿਕਾਸ ਲਹਿਰ,ਪੰਜਾਬ" ਰਾਹੀਂ ਪੁਸਤਕ ਸਭਿਆਚਾਰ ਸਿਰਜਣ ਲਈ ਨਿਰੰਤਰ ਯਤਨ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ l ਡਿਜਿਟਲ ਜ਼ਮਾਨੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ ਤੇ ਰਹੇਗੀ l ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਰੀਬਿਲਾਸ ਹੀਉਂ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਮੋਬਾਇਲ ਦੀ ਯੋਗ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਬਾਜ਼ਾਰੀ ਖਾਣਿਆਂ ਦੇ ਬੁਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸੁਚੇਤ ਕੀਤਾ lਇਸ ਸਮੇਂ ਮਾਈਕਲ ਪੁੰਨ,ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਸਾਇੰਸ ਅਧਿਆਪਕਾ,ਹਨੀ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨlਅਧਿਆਪਕਾ ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ (ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ)ਨੇ ਵਿਵੇਕ ਵਿਕਾਸ ਲਹਿਰ ਬੰਗਾ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁਫਤ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੰਡਣ ਦੀ ਇਸ ਨਵੀਂ ਪਿਰਤ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਭਨਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸਮੂਹ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਗਿਆਨ,ਵਿਗਿਆਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਮੁਫ਼ਤ ਕਿਤਾਬਾਂ ਵੰਡੀਆਂ ਗਈਆ l

ਰਿਟਾਇਰਡ ਇੰਪਲਾਈਜ ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਮਾਨਸਾ ਵੱਲੋਂ ਧੂਮ ਧਾਮ ਨਾਲ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਦਿਵਸ,,,,

75 ਸਾਲ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉਮਰ ਵਰਗ ਦੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਸਨਮਾਨਿਤ,,,

"Equality and justice"
Patiala 18 December
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਮਾਨਸਾ 18 ਦਸੰਬਰ (ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਪਮਾਰ) ਰਿਟਾਇਰਡ ਇੰਪਲਾਈਜ ਵੈਲਫੇਅਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਮਾਨਸਾ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਨਕ ਪੈਨਸ਼ਨ ਭਵਨ ਵਿਖੇ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਿਕੰਦਰ ਸਿੰਘ ਘਰਾਗਣਾਂ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਦਿਵਸ ਧੂਮ ਨਾਲ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਐਸ.ਬੀ ਆਈ ਦੇ ਖੇਤਰੀ ਮੈਨੇਜਰ ਪ੍ਰਮੋਦ ਕੁਮਾਰ ਯਾਦਵ ਵੱਲੋਂ ਆਪਣੇ ਸਟਾਫ ਸਮੇਤ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਮਾਨਸਾ ਸ਼ਹਿਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਆਪਕ ਜੋੜੇ ਦੀ ਚੋਣ ਡਿਊਟੀ ਦੌਰਾਨ ਹੋਈ ਦਰਦਨਾਕ ਮੌਤ ਕਾਰਨ ਦੋ ਮਿੰਟ ਦਾ ਮੌਨ ਧਾਰ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਅਰਪਿਤ ਕਰਨ ਉਪਰੰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਘਰਾਗਣਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਅਤੇ ਹਾਜ਼ਰੀਨ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਕਹਿੰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਵੀ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ। ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਪ੍ਰਮੋਦ ਕੁਮਾਰ ਯਾਦਵ ਵਲੋਂ ਬੈਂਕ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਨੂੰ ਦਰਪੇਸ਼ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਅਤੇ ਮੰਗਾਂ ਮਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵੱਡੀ ਉਮਰ ਦੇ ਖਾਤਾਧਾਰਕਾਂ ਲਈ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਕੀਮਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪਿਰਥੀ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਆਤਮਾ ਸਿੰਘ ਪਮਾਰ, ਬਿੱਕਰ ਸਿੰਘ ਮੰਘਾਣੀਆ ਅਤੇ ਲੱਖਾ ਸਿੰਘ ਸਹਾਰਨਾ,ਨੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਦਿਵਸ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ, ਪੁਰਾਣੀ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਯੂ ਪੀ ਐਸ ਸਕੀਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਜੋਕੀ ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਦਿਸ਼ਾ/ਦਸ਼ਾ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਿਸਥਾਰਿਤ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੈਨੇਜਰ ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਮੇਜ਼ਰ ਸਿੰਘ ਸਰਪੰਚ, ਜਗਦੀਸ਼ ਰਾਏ ਅਤੇ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਮਾਨਸਾ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ ਲੋਕ, ਮੁਲਾਜ਼ਮ,ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀਆਂ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਆਲੋਚਨਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ 'ਚ ਲਏ ਜਾ ਰਹੇ ਅਤੇ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਨੀਤੀਆਂ ਲਈ ਜਨਤਾ ਦੀ ਲੁੱਟ ਕਰਨ ਦਾ ਰਾਹ ਪੱਧਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਹਿੰਗਾਈ ਭੱਤੇ ਦੀਆਂ ਬਕਾਇਆ ਜਾਰੀ ਨਾ ਕਰਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ,ਕੱਚੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਪੱਕੇ ਨਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ, ਪੈਨਸ਼ਨਰਾਂ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦੇ ਸਮਾਂ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਜ ਕੇ ਕੋਸਿਆ।ਇੱਥੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ 75 ਸਾਲ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਉਮਰ ਵਰਗ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਨੂੰ ਪ੍ਰਬੰਧਕਾਂ ਵਲੋਂ ਲੋਈਆਂ ਅਤੇ ਸ਼ਾਲ ਦੇ ਕੇ ਸਨਮਾਨਿਤ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਅਜੈਬ ਚਹਿਲ ਨੇ ਬਾਖੂਬੀ ਨਿਭਾਈ। ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੌਰਾਨ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਰੰਗ ਕਰਮੀ ਮਾਤਾ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਔਲਖ, ਅਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਕੁਲਵੰਤ ਕੌਰ ਸੇਵਾ ਮੁਕਤ ਬੀ ਪੀ ਈ ਓ, ਸੁਦਰਸ਼ਨ ਸ਼ਰਮਾ, ਹਰਫੂਲ ਸਿੰਘ ਭੀਖੀ, ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਖਿਆਲਾ, ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਸਿੰਘ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਮੀਨ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ,ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਭੁੱਲਰ ਖਜਾਨਚੀ, ਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਜੇ ਈ,ਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ, ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਢਿੱਲੋਂ,ਕਮਲੇਸ਼ ਕੁਮਾਰੀ, ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਝੰਡੂਕੇ, ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੁਲੈਹਿਰੀ,ਕਮਲਾ ਗਰਗ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਡਰਾਈਵਰ, ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਦਾਤੇਵਾਸ ਅਤੇ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬੋੜਾਵਾਲ ਆਦਿ ਪੈਨਸ਼ਨਰਜ਼ ਸਾਥੀ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਚੱਬੇਵਾਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਅਤੇ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਫਾਇਆ

"Equality and justice"
Patiala 18 December
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਮਾਹਿਲਪੁਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੂੰਗੜਾ) ਚੱਬੇਵਾਲ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਰਾਜਨੀਤੀ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਰਚਿਆ ਗਿਆ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚਾਰੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤ ਕੇ 100% ਜਿੱਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ 34 ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ 30 ਜਿੱਤ ਕੇ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਕਾਇਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਹੋਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਨੇ ਚੱਬੇਵਾਲ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ਼ ਚਾਰ ਸੀਟਾਂ ਜਿੱਤੀਆਂ, ਅਤੇ ਇਹ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਆਪਣਾ ਖਾਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਖੋਲ੍ਹ ਸਕੀ। ਇਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਚੱਬੇਵਾਲ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਡਾ. ਇਸ਼ਾਂਕ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਚੱਬੇਵਾਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਲਕੇ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਅਤੇ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਦਾ ਜਨਤਕ ਸਮਰਥਨ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਚੋਣ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਡਾ. ਇਸ਼ਾਂਕ, ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ, ਚੱਬੇਵਾਲ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਡਾ. ਰਾਜ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਨਕਸ਼ੇ ਕਦਮਾਂ 'ਤੇ ਚੱਲਦੇ ਹੋਏ, ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਕਿਰਦਾਰ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਜਿੱਤਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ. ਇਸ਼ਾਂਕ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਜਨਤਾ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਜਿੱਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਸਫਲਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਥਾਹ ਪਿਆਰ, ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਆਸ਼ੀਰਵਾਦ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਹੈ। ਵਿਧਾਇਕ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਅਥਾਹ ਸਮਰਥਨ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਛੂਹ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਡੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ, ਸਮਰਪਣ ਅਤੇ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਭਾਵੁਕ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨਾਲ ਚੱਬੇਵਾਲ ਦੇ ਵਿਧਾਇਕ ਡਾ. ਇਸ਼ਾਂਕ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਚੱਬੇਵਾਲ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦਾ ਦਿਲੋਂ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਅਤੇ ਪੰਚਾਇਤ ਸੰਮਤੀ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਪਾਰਟੀ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਸ਼ਾਨਦਾਰ ਅਤੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਜਿੱਤ ਜਨਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ, ਪਾਰਟੀ ਦੀਆਂ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਕਾਸ-ਮੁਖੀ ਪਹੁੰਚ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਮਾਣ ਹੈ। ਵਿਧਾਇਕ ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਮੈਂ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਮਾਵਾਂ, ਭੈਣਾਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ, ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਦੇ ਹਰ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਅੱਗੇ ਝੁਕਦਾ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਮੇਰੇ, ਡਾ. ਇਸ਼ਾਂਕ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਪਾਰਟੀ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਪਿਆਰ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ, ਉਹ ਸਾਡੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਤਾਕਤ ਹੈ।"

“Equality and justice” Patiala 18 December INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

Article-196: ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿੱਲਾਂ ਦੀ ਪਾਸੀ ਅਤੇ ਲੈਪਸ: ਇੱਕ ਸੰਖੇਪ

Eng. Hardip Singh Chumber

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸੰਖੇਪ

ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿੱਲਾਂ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ, ਪਾਸੀ ਅਤੇ ਲੈਪਸ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਖੋਜ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਿੱਲ ਲੈਪਸ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਭੰਗ ਹੋਣ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਸਦਨਾਂ ਦੀ ਸਥਗਿਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ।

ਮੁੱਖ ਖੋਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ:

* ਬਿੱਲਾਂ ਦੀ ਪਾਸੀ: ਇੱਕ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਦੇ ਦੋਵੇਂ ਸਦਨ (ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ) ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ।

* ਸਥਗਿਤੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ: ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਬਿੱਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਦਨ ਜਾਂ ਸਦਨਾਂ ਦੀ ਸਥਗਿਤੀ ਕਾਰਨ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

* ਭੰਗੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ: ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਭੰਗੀ ਬਿੱਲ ਲੈਪਸ ਹੋਣ ਦਾ ਇੱਕ ਵੱਡਾ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ ‘ਤੇ:

* ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਬਿੱਲ ਭੰਗ ਹੋਣ ‘ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

* ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਬਿੱਲ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਭੰਗ ਹੋਣ ‘ਤੇ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਪਵਾਦ: ਇੱਕ ਬਿੱਲ ਜੋ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਲੰਬਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਭੰਗ ਹੋਣ ‘ਤੇ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

ਧਾਰਾ 196 ਤੋਂ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸਰੋਤ ਹਵਾਲਾ, ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਨਿਯਮ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਦੋ-ਸਦਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਵਾਲੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ (ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ)।

ਬਿੱਲਾਂ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ ਅਤੇ ਪਾਸ ਹੋਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ

1. ਬਿੱਲਾਂ ਦੀ ਜਾਣ-ਪਛਾਣ (ਧਾਰਾ 196(1)):

* ਪੈਸੇ ਦੇ ਬਿੱਲਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵਿੱਤੀ ਬਿੱਲਾਂ (ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 198 ਅਤੇ 207 ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ) ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਕੋਈ ਵੀ ਬਿੱਲ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਦਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਆਮ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

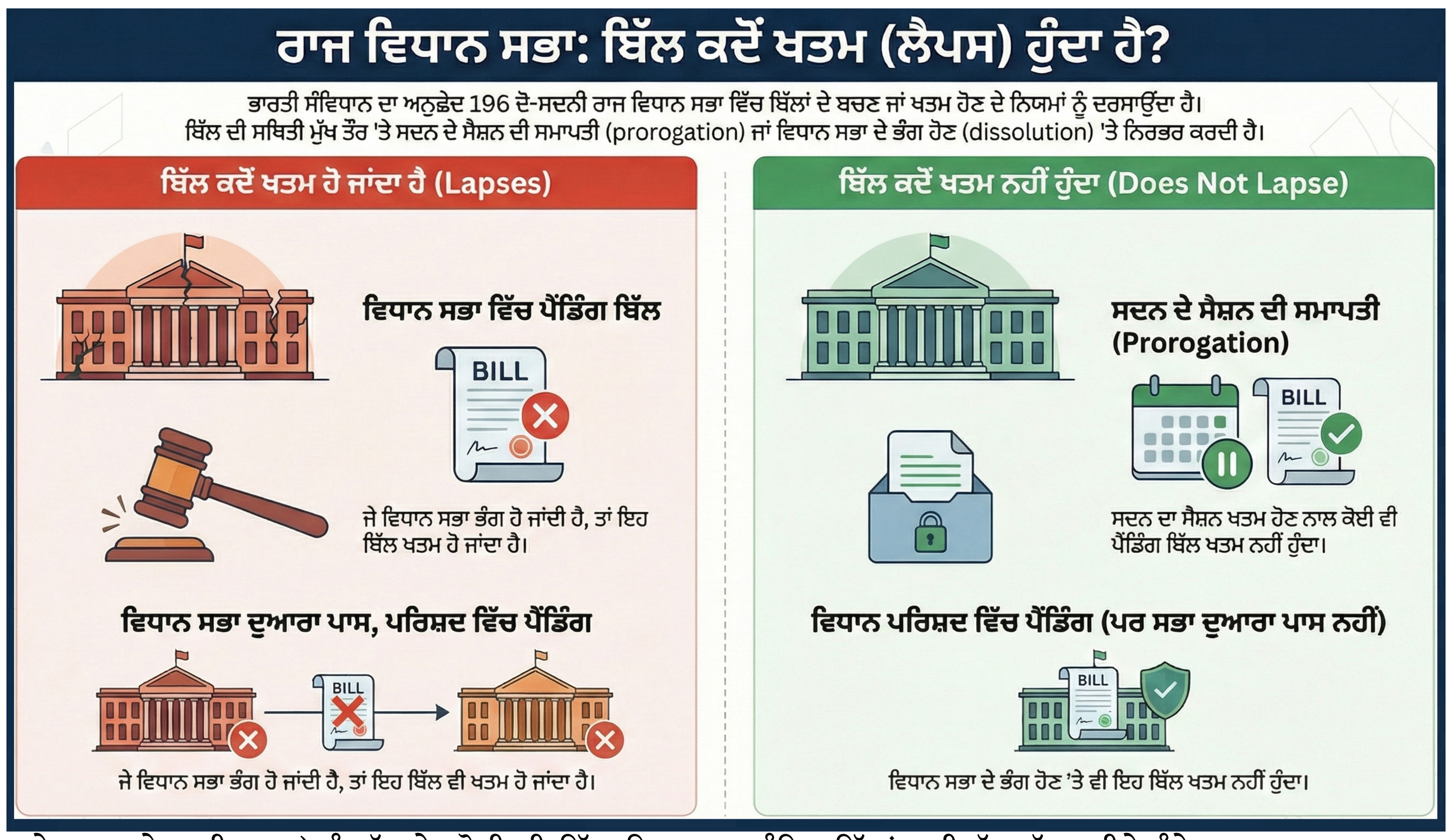

2. ਦੋਵਾਂ ਸਦਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤੀ (ਧਾਰਾ 196(2)):

* ਇੱਕ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਦੋਵੇਂ ਸਦਨ - ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ - ਇਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

* ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਅਸਲ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਸੋਧਾਂ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਦੋਵੇਂ ਸਦਨ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵਿੱਚ ਦੋਵਾਂ ਸਦਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਰੇਖਾਂਕਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਬਿੱਲਾਂ ‘ਤੇ ਮੁਲਤਵੀ ਅਤੇ ਭੰਗ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਧਾਰਾ 196 ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਇੱਕ ਸਦਨ ਦੇ ‘ਮੁਲਤਵੀ’ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ‘ਭੰਗ’ ਵਿੱਚ ਫਰਕ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸਦੇ ਲੰਬਿਤ ਬਿੱਲਾਂ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨਤੀਜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਮੁਲਤਵੀ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ

* ਧਾਰਾ 196(3): ਇਹ ਧਾਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਦੱਸਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਬਿੱਲ ਸਦਨ ਜਾਂ ਸਦਨਾਂ ਦੇ ਮੁਲਤਵੀ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਮੁਲਤਵੀ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਸੈਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਦਨ ਦੀ ਉਮਰ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਲਈ ਵਿਧਾਨਕ ਕੰਮ ਅਗਲੇ ਸੈਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਭੰਗ ਹੋਣ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਭੰਗ ਹੋਣ ਦਾ, ਜੋ ਕਿ ਇਸਦੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਲ ਦੇ ਅੰਤ ‘ਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਦਾ ਲੰਬਿਤ ਬਿੱਲਾਂ ‘ਤੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

* ਉਹ ਬਿੱਲ ਜੋ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ (ਧਾਰਾ 196(5)):

* ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਬਿੱਲ: ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਬਿੱਲ, ਭਾਵੇਂ ਉਹ ਉੱਥੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਭੰਗ ਹੋਣ ‘ਤੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

* ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਬਿੱਲ: ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਬਿੱਲ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਭੰਗ ਹੋਣ ‘ਤੇ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਬਿੱਲ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਇੱਛਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਭੰਗ ਹੋਣ ‘ਤੇ, ਇਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਨਾਲ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬਿੱਲ ਵੀ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

* ਉਹ ਬਿੱਲ ਜੋ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ (ਧਾਰਾ 196(4)):

* ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਬਿੱਲ: ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਬਿੱਲ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਭੰਗ ਹੋਣ ‘ਤੇ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਬਿੱਲ ਅਜੇ ਭੰਗ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਗਠਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ‘ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਭੰਗ ਹੋਣ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਸਾਰ

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਭੰਗ ਹੋਣ ‘ਤੇ ਬਿੱਲਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਸੰਬੰਧਿਤ ਲੇਖ

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਇੱਕ ਬਿੱਲ ਧਾਰਾ 196(5) ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਪਰ ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਇੱਕ ਬਿੱਲ ਧਾਰਾ 196(5) ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ

ਵਿਧਾਨ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਇੱਕ ਬਿੱਲ (ਜੋ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ) ਧਾਰਾ 196(4) ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ

ਗੈਂਗਸਟਰ ਤੋਂ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਬਣੇ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸੇਖੋਂ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਪਤਨੀਆਂ ਵੱਡੀ ਲੀਡ ਨਾਲ ਜੇਤੂ

ਬੁਲੇਟ ਦਾ ਖਿਡਾਰੀ ਬਣਿਆ ਬੈਲੇਟ ਦਾ ਬਾਦਸ਼ਾਹ; ਬਲਾਕ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਰਿਸ਼ਦ ਸੀਟਾਂ ਤੋਂ ‘ਆਪ’ ਹਾਰੀ

“Equality and justice” Patiala 18 December INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਗੈਂਗਸਟਰ ਤੋਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਕ ਬਣੇ ਕਸਬਾ ਮੁੱਦਕੀ ਦੇ ਜੰਮਪਲ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਨੇ ਰਾਜਨੀਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ ਧਮਾਕੇਦਾਰ ਐਂਟਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਦੋਨੋਂ ਪਤਨੀਆਂ ਕੁਲਜੀਤ ਕੌਰ ਤੇ ਮਨਦੀਪ ਕੌਰ ਸੇਖੋਂ ਨੇ ਬਲਾਕ ਘੱਲ ਖ਼ੁਰਦ ਵਿੱਚ ਪੈਂਦੀਆਂ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮਨਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ 2062 ਵੋਟਾਂ ਦੇ ਵੱਡੇ ਫ਼ਰਕ ਨਾਲ ‘ਆਪ’ ਤੋਂ ਜਿੱਤ ਲਈ ਹੈ। ਪੰਚਾਇਤ ਸਮਿਤੀ ਦੀਆਂ 23 ਸੀਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਵੀ ‘ਆਪ’ ਕੁਮਾਰ ਦਹੀਆ ਦੀ ‘ਬੋਲ ਬਾਣੀ’ ਬਲਾਕ ਦੇ ਕਰੀਬ 130 ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ‘ਆਪ’ ਦੀ ਹਾਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਗੁਰਪ੍ਰੀਤ ਸੇਖੋਂ ਵੱਲੋਂ ਪਿਛਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਨੇ ਵੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਸਾਖ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਕੀਤਾ। ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਐਨ ਪਹਿਲਾਂ ਉਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਤੇ ਫਿਰ ਅਦਾਲਤ ਤੋਂ ਹੋਈ ਜ਼ਮਾਨਤ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਹਮਲਾਵਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਅਕਾਲੀ ਦਲ (ਬ) ਨੇ ਵੀ ਨਿਠ ਕੇ ਸੇਖੋਂ ਧੜੇ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕੀਤੀ।

ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਾ ਮਿਲੀ ਪੈਰੋਲ

“Equality and justice” Patiala 18 December INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅੱਜ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਖਡੂਰ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਕੌਮੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਲਈ ਖਤਰਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਅਨੁਪਮ ਗੁਪਤਾ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ।

ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੇ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਣਿਆਂ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼ ਰਚ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਦੀ ਪੈਰੋਲ ਦੀ ਮੰਗ ਵਾਲੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ’ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਸੰਸਦ ਵਿਚ ਕਿਹੜੇ ਮੁੱਦੇ ਚੁੱਕੇਗਾ ਤੇ ਕੀ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਨੇ ਤਿਆਰੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਪਾਲ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਗੱਲਬਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ।

ਸਰਕਾਰੀ ਕੰਨਿਆ ਹਾਈ ਸਕੂਲ ਨਵੀਂ ਆਬਾਦੀ ਵਿਖੇ ਸਾਲਾਨਾ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 18 ਦਸੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਹੁ ਸ਼ਿ ਆ ਰ ਪੁ ਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੂੰਗੜਾ) ਅੱਜ ਸ.ਕੰ.ਹਾ.ਸਕੂਲ ਨਵੀਂ ਅਬਾਦੀ ਵਿਖੇ ਸਾਲ 2025-26 ਅਕਾਦਮਿਕ ਸਾਲ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਲਾਨਾ ਸਮਾਗਮ ਮਨਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜੀ (ਐਲੀ. ਸਿੱਖਿਆ ਹਸ਼ਿ.) ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸ਼ਾਨ ਉੱਘੇ ਸਮਾਜ ਸੁਧਾਰਕ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਚਦੇਵਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਿਰਕਤ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਐਡਵੋਕੇਟ ਅਸ਼ੀਸ਼ ਜੋਤੀ ਅਤੇ ਦੀ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਪੈਰਾ ਲੀਗਲ ਵਲੰਟੀਅਰ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਸ਼ੁੱਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ

ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਨੂੰਨੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਦਿੱਤੀ । ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਉੱਘੇ ਸਿੱਖਿਆ ਸ਼ਾਸ਼ਤਰੀ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਮਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਰਜਿੰਦਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਸਾਰੇ ਮਹਿਮਾਨਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਕੀਮਤੀ ਵਿਚਾਰ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨਾਲ ਸਾਂਝੇ ਕੀਤੇ । ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸ਼ਬਦ ਗਾਇਨ ਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ । ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਗੀਤ, ਨਾਚ ਥੀਮ ਅਧਾਰਿਤ ਡਰਾਮਾ, ਸਕਿੱਟ, ਨੁੱਕੜ ਨਾਟਕ, ਸਟੋਰੀ ਟੈਲਿੰਗ, ਕਵਿਤਾ ਗਾਇਨ ਗਿੱਧਾ, ਭੰਗੜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੰਨਗੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ । ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸਟੇਜ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਆਸ਼ੂ ਵਾਲੀਆ ਜੀ ਨੇ ਸ਼ਾਇਰੋ-ਸ਼ਾਇਰੀ ਨਾਲ ਬਾਕਮਾਲ ਨਿਭਾਈ। ਸਾਲ 2024-25 ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧੀਆਂ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫ਼ਸਰ (ਐਲੀ. ਸਿੱਖਿਆ ਹੁਸ਼ਿ.) ਵਲੋਂ ਇਨਾਮ ਤਕਸੀਮ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹਰਜਿੰਦਰ ਕੌਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸਿੱਖਿਆ ਅਫਸਰ ਅਤੇ ਉੱਘੇ ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਚਦੇਵਾ ਵਲੋਂ ਸਕੂਲ ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਮੈਗਜੀਨ ‘ਧੀਆਂ ਦੇ ਅਲਫਾਜ਼ੇ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ਐਡੀਸ਼ਨ ਰਿਲੀਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਹਨਾਂ ਵਲੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਿਹਨਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਵਿੱਚ ਅੱਗੇ ਵਧਣ ਲਈ ਸ਼ੁੱਭਕਾਮਨਾਵਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਸਮਾਗਮ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮਨਿੰਦਰਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਸਾਲ 2024-25 ਦੀ ਸਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟ ਪੜ੍ਹੀ ਅਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਸਾਲ ਦਾ ਲੇਖਾ ਜੋਖਾ ਦੱਸਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਦੀ ਮੁੱਠ ਮੁੱਖ ਖਿੱਚ ਮੁੱਖ ਅਧਿਆਪਕਾ ਦੀਪਤੀ ਦਾ ਭਾਸ਼ਣ ਰਿਹਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪ੍ਰਤੀ ਤਜਰਬਿਆਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਅਤੇ ਆਏ ਮੁੱਖ ਮਹਿਮਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਮਹਿਮਾਨਾਂ, ਮਾਪਿਆਂ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸਮੂਹ ਅਧਿਆਪਕ, ਸਮੂਹ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ, ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਸਹਿਬਾਨ ਅਤੇ ਸੀ.ਐਚ.ਟੀ ਮੋਨਿਕਾ ਜੈਨ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ । ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਯਾਦਗਾਰੀ ਹੋ ਨਿੱਬੜਿਆ ।

"इक्वालिटी एंड जस्टिस
" पटियाला 18 दिसंबर
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

हमारी आजादी की लड़ाई बाकी है- बाबा साहब

बाबा साहेब कहते हैं

1935 के अधिनियमन लागू होने के बाद, भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेस पार्टी ने 1937 में भारत के आधे राज्यों में सरकारें बनाईं और चतरवर्न के हिंदू लोगों ने 7 राज्यों के ब्राह्मण मुख्यमंत्री बनाए और मंत्री, विधायक और सांसद आदि भी बने। अब शासन, प्रशासन भारत चतरवर्न के लोगों के हाथों में था, फिर भी ये लोग खुद को अंग्रेजों का गुलाम मानते थे। 1947 में सत्ता परिवर्तन के बाद, अनुसूचित वर्ग के लोगों को लगभग वैसे ही समान अधिकार मिले जैसे कि ब्रिटिश शासन के दौरान चतरवर्न के हिंदुओं को थे। वर्तमान में अनुसूचित जाति के लोग मुख्यमंत्री, मंत्री, विधायक, सांसद बनते हैं, लेकिन वे अनुसूचित वर्ग के समाज के लोगों के समानता के अधिकारों को सुनिश्चित करवाने के लिए कुछ नहीं कर पा रहे।

मैं पत्थर की तरह मजबूत हूं, पिघलने का डर मुझे नहीं, आपका हाल अलग है, आप ढेले की तरह बिखर जाओगे !

जनता 1 मई, 1948

संयुक्त प्रांत शेड्यूल्ड कास्टस् फेडरेशन का 5वां अधिवेशन 24-25 अप्रैल को लखनऊ में आयोजित किया गया।

पिछले वर्ष इसी जगह शेड्यूल्ड कास्टस् फेडरेशन की ओर से राजनीतिक अधिकार पर मुहर लगाने के लिए और मनुष्यो की समानता के तथ्य को सार्वजनिक करने के

लिए सत्याग्रह किया गया। 2000 से अधिक दलित महिला और पुरुषों ने इस सत्याग्रह में हिस्सा लिया था। लखनऊ में उन सबको गिरफ्तार कर कारागार में रखा गया था। संयुक्त प्रांत की अस्पृश्य जनता का यह बहुत बड़ा त्याग था। सत्याग्रह से मुक्त हुए महिला और पुरुषों की अब तक केवल एकमात्र भावनापूर्ण इच्छा थी कि दलितों को मुक्ति का

मार्ग दिखाने वाले निर्भय नेता डॉ. बाबासाहेब अम्बेडकर के दर्शन हों और जीवन को पवित्र करने वाला उनका उपदेश सुनने का पुण्य मिले। उनकी इस इच्छा और कोशिश के फलस्वरूप लखनऊ में डॉ. बाबासाहेब अम्बेडकर का भाषण हो रहा था। उनका यह भाषण निःसंदेह अस्पृश्यों के आंदोलन में मील का पत्थर है।

आयु. गयाप्रसाद, जसे संयुक्त प्रांत शेड्यूल्ड कास्ट फेडरेशन की कोशिश से तथा बाल गोविंद, कन्हैयालाल सोनकर, चौधरी बुद्धदेव और मेवालाल सोनकर के सहयोग से अधिवेशन सफलतापूर्वक संपन्न हुआ। इस अधिवेशन में 10,0000 से अधिक दलित समुदाय उपस्थित था। ऑल इंडिया शेड्यूल्ड कास्टस् फेडरेशन के ज से राजभोज भी उपस्थित थे। आयु. गोपीचंद विप्पल (प्रेसिडेंट, संयुक्त प्रांत समता सैनिक दल), आयु. तिलकचंद कुरील (प्रेसिडेंट संयुक्त प्रांत शेड्यूल्ड कास्टस् फेडरेशन) वहां के मुख्य संगठनकर्ता और आधार स्तंभ हैं।

इस अधिवेशन को विशिष्ट कहने की दो वजहें हैं। पहली वजह यह कि इस अधिवेशन के जरिए दुनिया के सामने यह बात आ गई है कि कॉंग्रेस सरकार में अभी भी अस्पृश्यों के साथ ढाए जा रहे जुल्मों पर रोक नहीं लगी है और कांग्रेस अस्पृश्यों के प्रति गदगद प्रेम का ढिंढोरा पीट कर मूर्ख बना रही है। दूसरी वजह यह कि देश

को प्रगति कारक नीति की ओर ले जाते वक्त अत्यंत हीन स्थिति में रह रहे अस्पृश्य समाज की उन्नति के लिए जो बातें करनी आवश्यक हैं वे करने से दलित फेडरेशन कभी चूकेगा नहीं, यह साबित हो चुका है।

रविवार दिनांक 25 अप्रैल, 1948 के दिन इस अधिवेशन में डॉ. बाबासाहेब अम्बेडकर का भाषण हुआ । उन्होंने अपने भाषण में कहा -

भाइयों और बहनों,

कॉंग्रेस में शामिल होने से अपना कुछ हित साध्य होगा ऐसा मुझे नहीं लगता । दिनों-दिन कॉंग्रेस कमजोर हो रही है। समाजवादी उससे अलग हुए, इसलिए वह अधिक दुर्बल हुई है। ऐसे समय इन दोनों पार्टियों के बीच चल रही प्रतिस्पर्धा का फायदा उठा कर अपनी पार्टी का अलग अस्तित्व बनाए रखते हुए जो पार्टी हमारी शर्तें मानेगी उनके साथ सहयोग कर हम सत्ता हासिल कर सकते हैं। सत्ता सामाजिक प्रगति का अचूक नुस्ख है।

कॉंग्रेस में जाकर पिछड़ी जातियों का सत्ता हासिल करना असंभव है। वह एक बहुत बड़ी संस्था है। हमारा उसमें प्रवेश करना महासागर में बूंद डालने जैसा होगा । उस संस्था में शामिल होकर हमारी उन्नति नहीं होगी। कॉंग्रेस अगर अलग-अलग गुटों में विभाजित हुई तो हम अपने उद्धार की उम्मीद कर सकते हैं। कॉंग्रेस में हम अगर प्रवेश करें तो हमारे दुश्मनों की ताकत बढ़ेगी। आज कॉंग्रेस की हालत आग लगे घर की जैसे हुई है। उसमें प्रवेश कर हम जल कर भस्म हो जाएंगे। अगले दो सालों में कॉंग्रेस का विनाश

हुआ तो उसमें मुझे बिल्कुल आश्चर्य नहीं होगा।

आज समाजवादियों ने कॉंग्रेस से विदा ली है। इस कारण निश्चित रूप से कॉंग्रेस की ताकत कम होने वाली है। ऐसे वक्त हमें अपनी ताकत अलग संगठन खड़ा कर तीसरे मोर्चे के रूप में खड़े होने में खर्च करनी होगी। कॉंग्रेस अथवा समाजवादी में से किसी एक पार्टी को अगर बहुमत नहीं मिला तो वे हमारे वोटों की भीख मांगने आएंगे। ऐसे समय अपना समर्थन देने के लिए हम अपनी शर्तें रख कर सत्ता में संतुलन बना सकते हैं।

करीब 12 साल पूर्व लोथियन समिति के सदस्य के तौर पर हम लखनऊ आए थे। यहां के अस्पृश्यों में उस वक्त से राजनीतिक जागरुकता अधिक हुई है यह देख कर मुझे खुशी होती है।

पिछले साल संयक्त प्रांत में अस्पृश्यों द्वारा किए गए सत्याग्रह आंदोलन का मैं गर्व

के साथ जिक्र करता हूं। उस आंदोलन में हिस्सा लेकर जिन्होंने तकलीफ और पीड़ा सही उन सबका मैं अभिनंदन करता हूं। एक बात आपके ध्यान में आई होगी कि किसी

बात को साधने का निश्चय हम जब करते हैं और उसके लिए सभी कोशिशें करने पर उतारू हो जाते हैं तब राह में कितनी भी मुश्किलें क्यों न आएं हम अपने लक्ष्य की प्राप्ति सहजता के साथ कर सकते हैं।

मेरे कॉंग्रेस सरकार में शामिल होने से मेरे कई अनुयायी थोड़े बौखला गए हैं।

उनके मन की आशंकाएं दूर करने की मैं कोशिश करने जा रहा हूं। यह कोई कांग्रेस

की गुलामी नहीं बल्कि संसद में जाकर अपने समाज के अधिकारों के लिए लड़ने के लिए, मैं कर रहा हूं।

अपनी घोषणा के अनुरूप यहां के हिंदू, मुस्लिम, सिक्ख, अस्पृश्य आदि को सत्ता सौंप कर अंग्रेज यहां से निकल नहीं गए हैं। शिमला परिषद में भी वाइसराय ने घोषणा की थी कि केवल कॉंग्रेस के हाथ में सत्ता नहीं सौंपी जाएगी। 1946 में शेड्यूल्ड कास्टस् फेडरेशन ने प्राथमिक चुनाव जीते थे। विरोधियों को पूरी तरह परास्त करने के कारण फेडरेशन का प्रतिनिधि स्वरूप स्थापित हो चुका था। लेकिन बाद में अंग्रेज अपना दिया वचन पालने से मुकर गए। उन्होंने हिंदू, मुस्लिम और सिक्खों के हाथ सत्ता सौंपने का निर्णय लिया।

अपने राजनीतिक आंदोलन का वह बड़ा ही विचित्र दौर था। सब तरफ अंधेरा छाया हुआ था। आशा की एक किरन भी कहीं नजर नहीं आ रही थी। मेरे सिर पर अपने लोगों की बहुत बड़ी जिम्मेदारी थी। मेरी समझ में कुछ भी नहीं आ रहा था। ऐसे हालात में मैं उन्हें किसी भी रास्ते ले जाने के लिए तैयार नहीं था। हालात का सही आकलन होने तक इंतजार करने का निर्णय मैंने लिया।

मुझसे यह सवाल पूछा जाता है कि 25 सालों तक आपने कॉंग्रेस से टक्कर ली और अब ऐन वक्त पर आपको सांप क्यों सूंघ गया ? चुप रहने की नीति आपने अब क्यों अपनाई? मैं उन्हें बताना चाहता हूं कि लड़ाई की नीति हमेशा काम नहीं आती। कई बार दूसरी नीति अपनाना जरूरी हो जाता है। अंग्रेजों ने हमें धोखा दिया और कई दगाबाज हमारे बीच भी थे। इतनी बड़ी संस्था के साथ लड़ना उस वक्त ठीक नहीं होता। इसके बाद सुलह का रास्ता ही बचता है। इस तरह से हमें कई अधिकार

हुए हैं। हमें जितना चाहिए था उतना हमारी झोली में भले न आया हो, हमने काफी बातें हासिल कर ली हैं।

विधानसभा में और नौकरियों में हमें आरक्षण मिला है। इससे हमारा उस क्षेत्र में प्रतिनिधित्व का अवसर हमें मिला है। हमारी लगभग सभी मांगें मान ली गई हैं। अलग चुनाव क्षेत्र की मांग मंजूर नहीं हुई। अन्य अल्पसंख्यकों द्वारा की गई इस मांग को भी अस्वीकार किया गया इसलिए इस बारे में हमें शर्मिंदा होने की जरूरत नहीं है। यह समय कॉंग्रेस के साथ लड़ाई मोल लेने का नहीं है। सहयोग और समझौते की राह से ही जितना हो सके हमें हासिल कर लेना चाहिए।

मैं केंद्र सरकार में शामिल हुआ हूं लेकिन कॉंग्रेस का सदस्य नहीं बना। मेरा ऐसा कोई इरादा भी नहीं है। केंद्र सरकार में शामिल होने के लिए मुझे कॉंग्रेस की तरफ से आमंत्रित किया गया और मैं बिना किसी शर्त के कॉंग्रेस सरकार में शामिल हुआ।

"Equality and Justice"
"Equality and Justice" Rs- 100/month स्वतंत्रता, समानता, भाईचारा

पत्थर की तरह कड़ा होने के कारण मुझे पानी में अपने पिघल जाने का डर नहीं है। इसीलिए, कॉंग्रेस सरकार में शामिल होने के बावजूद मुझ पर कोई असर नहीं होने वाला । लेकिन आपकी स्थिति कुछ अलग है। पानी में गिरे ढेले की तरह आप घुल जाएंगे। वहां रहना मुश्किल है ऐसा महसूस होने पर मैं कभी भी वहां से बाहर निकल सकता हूं।

हालात ऐसे हैं कि आज राजनीति में अपने लोगों का होना आवश्यक हो गया है। अच्छे कानून से धोखे की संभावना नहीं होती यह बात सच है लेकिन अच्छे कानून को लागू करते वक्त धूर्तता बरती जाने की संभावना होती है। कानून लागू करते वक्त अस्पृश्यों के खिलाफ गलत बर्ताव की परंपरा रखने वालों के हाथ अगर अधिकार हों तो अपने भविष्य के लिए यह बात बुरी साबित हो सकती है।

जबरदस्ती परिश्रम कराने को कानून की सुरक्षा प्राप्त नहीं है, लेकिन जमींदार ऐसी व्यवस्था को लागू कर रहे हैं। कई जगहों पर अत्याचारी लोगों के रिश्तेदार अधिकार के पदों पर नियुक्त हुए हैं इसलिए उनके खिलाफ अस्पृश्यों द्वारा दी गई अर्जियां भी ये अधिकारी दबा देते हैं। अधिकार के इन पदों पर अगर अस्पृश्य लोग होते तो अपने बांधवों के हकों की वे जरूर रक्षा करते।

मैंने अगर कॉंग्रेस में प्रवेश करने का निर्णय लिया तो उसकी सार्वजनिक घोषणा करूंगा। उसमें अगर अस्पृश्यों के हित की बात हो तो मैं आपको भी वही करने की सलाह दूंगा। लेकिन, जब तक मैं आपको खुले आम कॉंग्रेस में जाने का आह्वान नहीं करता तब तक आप कॉंग्रेस में ना जाएं! इस सम्बोधन के साथ डॉक्टर बाबासाहेब ने अपना भाषण समाप्त किया।

कथावाचक को 'गार्ड ऑफ ऑनर' देने पर भड़के नगीना सांसद

नगीना सांसद ने संविधान का हवाला देकर योगी सरकार को घेरा, पूछा- 'किस प्रोटोकॉल के तहत कथावाचक को मिली सलामी? क्या भारत मठ बन रहा है?'

"इक्वालिटी एंड जस्टिस
" पटियाला 18 दिसंबर
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

उत्तर प्रदेश की राजनीति में एक बार फिर "धर्म बनाम संविधान" की बहस तेज हो गई है। नगीना लोकसभा सीट से सांसद और आज़ाद समाज पार्टी (कांशीराम) के राष्ट्रीय अध्यक्ष चंद्रशेखर आज़ाद ने उत्तर प्रदेश पुलिस द्वारा एक कथावाचक को गार्ड ऑफ ऑनर दिए जाने पर तीखी प्रतिक्रिया व्यक्त की है। उन्होंने इस घटना को प्रशासनिक गलती के साथ-साथ संविधान और धर्मनिरपेक्षता पर हमला बताया है।

यह विवाद तब सामने आया जब 18 दिसंबर को चंद्रशेखर आज़ाद ने सोशल मीडिया प्लेटफॉर्म X पर एक वीडियो साझा किया, जिसमें यूपी पुलिस के जवान

कथावाचक पुडरीक गोस्वामी को सलामी देते दिखाई दिए। इस वीडियो को साझा करते हुए सांसद ने मुख्यमंत्री योगी आदित्यनाथ और राज्य पुलिस पर सवाल उठाए। उन्होंने लिखा कि भारत कोई मठ नहीं बल्कि एक संवैधानिक गणराज्य है और राज्य किसी एक धर्म की जागीर नहीं हो सकता।

चंद्रशेखर आज़ाद ने आरोप लगाया कि प्रदेश में आस्था को संविधान से ऊपर रखा जा रहा है। उनका कहना है कि गार्ड ऑफ ऑनर राज्य की संप्रभु शक्ति का प्रतीक है, जो शहीदों और संवैधानिक पदाधिकारियों के लिए आरक्षित होता है, न कि किसी निजी धार्मिक व्यक्ति के लिए। उन्होंने प्रशासन से यह भी पूछा कि कथावाचक किस संवैधानिक पद पर हैं और किस प्रोटोकॉल के तहत उन्हें यह सम्मान दिया गया।

सांसद ने संविधान की प्रस्तावना और अनुच्छेद 15 तथा 25–28 का हवाला देते हुए कहा कि राज्य को धर्मनिरपेक्ष रहना चाहिए और किसी धर्म विशेष को सरकारी विशेषाधिकार नहीं दिया जा सकता। उनके अनुसार, इस तरह की घटनाएं संविधान की मूल भावना के विरुद्ध हैं।

कानूनी विशेषज्ञों का कहना है कि पुलिस मैनुअल और ब्लू बुक के अनुसार गार्ड ऑफ ऑनर केवल राष्ट्रपति, प्रधानमंत्री, राज्यपाल, मुख्यमंत्री, न्यायाधीशों, मंत्रियों और शहीद जवानों के लिए निर्धारित है। किसी निजी व्यक्ति या धर्मगुरु को यह सम्मान देने का कोई स्पष्ट प्रावधान नहीं है। यदि यह सलामी बिना लिखित सरकारी आदेश के दी गई है, तो यह नियमों और संविधान के समानता के अधिकार का उल्लंघन हो सकता है।

कुल मिलाकर, यह मामला केवल राजनीतिक विवाद नहीं बल्कि प्रशासनिक तटस्थता और संविधान की मर्यादा से जुड़ा गंभीर प्रश्न बन गया है।

"इक्वालिटी एंड जस्टिस
" पटियाला 18 दिसंबर
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

Article-196: राज्य विधानमंडल में विधेयकों का पारित होना और व्यपगत होना: एक ब्रीफिंग

Eng. Hardip Singh Chumber

कार्यकारी सारांश

यह दस्तावेज़ राज्य विधानमंडलों में विधेयकों को पुरःस्थापित करने, पारित करने और उनके व्यपगत होने (लैप्स होने) से संबंधित संवैधानिक प्रावधानों का विश्लेषण करता है। मुख्य निष्कर्ष यह है कि विधेयक का व्यपगत होना मुख्य रूप से विधान सभा के विघटन से जुड़ा है, न कि सदनों के सत्रावसान से।

प्रमुख निष्कर्षों में शामिल हैं:

* विधेयकों का पारित होना: एक विधेयक को तब तक पारित नहीं माना जाता जब तक कि विधान परिषद् वाले राज्य के दोनों सदन (विधान सभा और विधान परिषद्) उस पर सहमत न हो जाएँ।

* सत्रावसान का प्रभाव: किसी भी सदन या सदनों के सत्रावसान के कारण विधानमंडल में लंबित कोई भी विधेयक व्यपगत नहीं होता है।

* विघटन का प्रभाव: विधान सभा का विघटन विधेयकों के व्यपगत होने का एक प्रमुख कारण है। विशेष रूप से:

* विधान सभा में लंबित कोई भी विधेयक विघटन पर व्यपगत हो जाता है।

* विधान सभा द्वारा पारित और विधान परिषद् में लंबित विधेयक भी विधान सभा के विघटन पर व्यपगत हो जाता है।

* अपवाद: एक विधेयक जो विधान परिषद् में उत्पन्न हुआ हो और वहीं लंबित हो, और जिसे विधान सभा द्वारा पारित नहीं किया गया हो, वह विधान सभा के विघटन पर व्यपगत नहीं होता है।

प्रावधानों का विस्तृत विश्लेषण

स्रोत संदर्भ, जो अनुच्छेद 196 से लिया गया है, राज्य विधानमंडल में विधायी प्रक्रिया के लिए महत्वपूर्ण नियम स्थापित करता है, खासकर उन राज्यों में जहाँ एक द्विसदनीय प्रणाली (विधान सभा और विधान परिषद्) है।

विधेयकों की शुरूआत और पारित होने की प्रक्रिया

1. विधेयकों की शुरूआत (अनुच्छेद 196(1)):

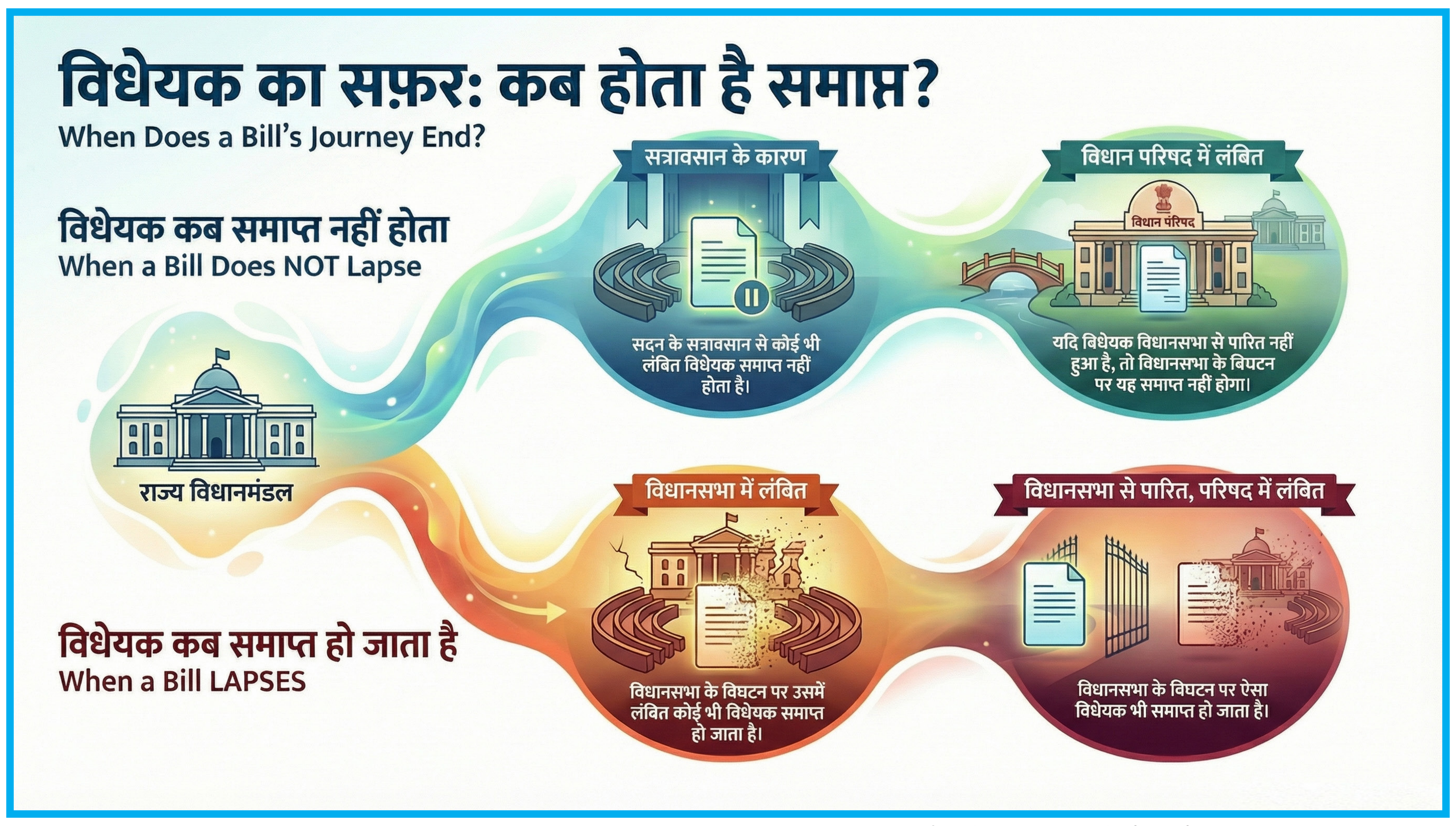

* धन विधेयकों और अन्य वित्त विधेयकों (जो अनुच्छेद 198 और 207 के अधीन हैं) को छोड़कर, कोई भी विधेयक विधान परिषद् वाले राज्य के विधानमंडल के किसी भी सदन में पुरःस्थापित किया जा सकता है। इसका मतलब है कि सामान्य कानून बनाने की प्रक्रिया या तो विधान सभा या विधान परिषद् में शुरू हो सकती है।

2. दोनों सदनों द्वारा सहमति (अनुच्छेद 196(2)):

* एक विधेयक को विधानमंडल द्वारा पारित तभी माना जाएगा जब दोनों सदन—विधान सभा और विधान परिषद्—उस पर अपनी सहमति दे दें।

* यह सहमति या तो विधेयक के मूल रूप में हो सकती है या ऐसे संशोधनों के साथ हो सकती है जिन पर दोनों सदन सहमत हों। यह प्रावधान विधायी प्रक्रिया में दोनों सदनों की भागीदारी और समझौते की आवश्यकता को रेखांकित करता है।

सत्रावसान और विघटन का विधेयकों पर प्रभाव

अनुच्छेद 196 स्पष्ट रूप से सदन के 'सत्रावसान' (Proro-gation) और विधान सभा के 'विघटन' (Dissolution) के बीच अंतर करता है, जिनके लंबित विधेयकों पर अलग-अलग परिणाम होते हैं।

सत्रावसान का प्रभाव

* अनुच्छेद 196(3): यह खंड स्पष्ट रूप से कहता है कि राज्य के विधानमंडल में लंबित कोई विधेयक सदन या सदनों के सत्रावसान के कारण व्यपगत नहीं होगा। सत्रावसान केवल एक सत्र को समाप्त करता है, सदन के जीवनकाल को नहीं, इसलिए विधायी कार्य अगले सत्र में जारी रह सकता है।

विधान सभा के विघटन का प्रभाव

विधान सभा का विघटन, जो उसके पांच साल के कार्यकाल के अंत में या पहले होता है, लंबित विधेयकों पर महत्वपूर्ण प्रभाव डालता है। नियम इस प्रकार हैं:

* विधेयक जो व्यपगत हो जाते हैं (अनुच्छेद 196(5)):

* विधान सभा में लंबित विधेयक: कोई भी विधेयक जो विधान सभा में विचाराधीन है, चाहे वह वहीं उत्पन्न हुआ हो या विधान परिषद् द्वारा भेजा गया हो, विधान सभा के विघटन पर स्वतः ही व्यपगत हो जाता है।

* विधान सभा द्वारा पारित और विधान परिषद् में लंबित विधेयक: यदि कोई विधेयक विधान सभा द्वारा पारित कर दिया गया है और विधान परिषद् में विचाराधीन है, तो वह भी विधान सभा के विघटन पर व्यपगत हो जाएगा। इसका कारण यह है कि विधेयक विधान सभा की इच्छा का प्रतिनिधित्व करता है, और उस सभा के भंग हो जाने पर, उसकी सहमति से पारित विधेयक भी समाप्त हो जाता है।

* विधेयक जो व्यपगत नहीं होते हैं (अनुच्छेद 196(4)):

* विधान परिषद् में लंबित विधेयक: एक विधेयक जो विधान परिषद् में लंबित है और जिसे विधान सभा द्वारा पारित नहीं किया गया है, वह विधान सभा के विघटन पर व्यपगत नहीं होता है। चूँकि यह विधेयक अभी तक विघटित हो रही सभा तक नहीं पहुँचा है, इसलिए यह विधान परिषद् में जीवित रहता है और नई विधान सभा के गठन के बाद इस पर विचार किया जा सकता है।

विघटन के प्रभाव का सारांश

विधेयक की स्थिति	विधान सभा के विघटन पर परिणाम	संबंधित अनुच्छेद
विधान सभा में लंबित विधेयक	व्यपगत हो जाता है	अनुच्छेद 196(5)
विधान सभा द्वारा पारित, लेकिन विधान परिषद् में लंबित विधेयक	व्यपगत हो जाता है	अनुच्छेद 196(5)
विधान परिषद् में लंबित विधेयक (जिसे विधान सभा ने पारित नहीं किया है)	व्यपगत नहीं होता है	अनुच्छेद 196(4)

भारत में विशेष रूप से कमजोर जनजातीय समूहों (PVTG) के छात्रों का ड्रॉपआउट रेट शून्य के करीब, शिक्षा के क्षेत्र में जगी नई उम्मीद

राज्यसभा में पेश आंकड़ों ने दी खुशखबरी: विशेष पिछड़ी जनजातियों (PVTG) के बच्चे अब नहीं छोड़ रहे स्कूल, एमपी और छत्तीसगढ़ ने मारी बाजी

"इक्वालिटी एंड जस्टिस
" पटियाला 18 दिसंबर
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

नई दिल्ली से सामने आई यह खबर भारत के सबसे वंचित आदिवासी समुदायों के लिए शिक्षा के क्षेत्र में एक बड़ी उपलब्धि को दर्शाती है। वर्ष 2024-25 में विशेष रूप से कमजोर जनजातीय समूहों (PVTG) के छात्रों का स्कूल छोड़ने की दर मात्र 0.02 प्रतिशत दर्ज की गई है, जो अपने आप में ऐतिहासिक है। यह आंकड़ा साबित करता है कि सरकार द्वारा चलाए जा रहे आवासीय विद्यालय, छात्रवृत्ति, पोषण सहायता और अन्य कल्याणकारी योजनाएं अब जमीन पर प्रभावी ढंग से काम कर रही हैं।

राज्यसभा में प्रस्तुत आंकड़ों के अनुसार, इस वर्ष देशभर में

1,38,336 आदिवासी छात्रों ने नामांकन कराया, जिनमें से 4,552 छात्र PVTG समुदाय से थे। यह समुदाय अनुसूचित जनजातियों में भी सबसे अधिक सामाजिक और आर्थिक रूप से हाशिए पर माना जाता है। इसके बावजूद, इन छात्रों का स्कूल में बने रहना सरकार की नीतियों की सफलता को दर्शाता है।

नामांकन के मामले में मध्य प्रदेश और छत्तीसगढ़ सबसे आगे रहे, जहां से कुल नामांकित आदिवासी छात्रों का एक-तिहाई से अधिक हिस्सा आया। मध्य प्रदेश ने विशेष रूप से PVTG शिक्षा में उत्कृष्ट प्रदर्शन किया, जहां 929 PVTG छात्रों का नामांकन हुआ और ड्रॉपआउट दर केवल 0.01 प्रतिशत रही। अन्य राज्यों जैसे आंध्र प्रदेश, महाराष्ट्र, कर्नाटक, राजस्थान और तमिलनाडु में भी PVTG ड्रॉपआउट दर लगभग नगण्य रही।

शिक्षा विशेषज्ञों का मानना है कि आवासीय विद्यालय, डायरेक्ट बेनिफिट ट्रांसफर (DBT), स्थानीय भाषा में शिक्षा और सामुदायिक निगरानी जैसी योजनाओं ने इन बच्चों को गरीबी और भौगोलिक अलगाव के बावजूद शिक्षा से जोड़े रखा है।

हालांकि राष्ट्रीय स्तर पर तस्वीर सकारात्मक है, लेकिन उत्तर प्रदेश, ओडिशा और कुछ केंद्र शासित प्रदेशों में अपेक्षाकृत अधिक ड्रॉपआउट दर चिंता का विषय बनी हुई है। इसके अलावा, कुछ पूर्वोत्तर और पहाड़ी क्षेत्रों में PVTG से जुड़ा डेटा सीमित है, जिससे निगरानी तंत्र को और मजबूत करने की आवश्यकता सामने आती है।

कुल मिलाकर, PVTG छात्रों के बीच लगभग शून्य ड्रॉपआउट दर को एक बड़ी नीतिगत सफलता माना जा रहा है। अब अगली चुनौती यह है कि स्कूल छोड़ने की दर को नियंत्रित रखते हुए नामांकन की संख्या और पहुंच को और बढ़ाया जाए, ताकि शिक्षा वास्तव में अंतिम व्यक्ति तक पहुंच सके।

ऐक्यम 2025 एक छत के नीचे मिले स्लाइट का अतीत, वर्तमान और भविष्य

"इक्वालिटी एंड जस्टिस
" पटियाला 18 दिसंबर
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

लोंगोवाल,18 दिसंबर (जगसीर सिंह)- स्मृतियों, गौरव और उद्देश्य से परिपूर्ण वातावरण में स्लाइट एलुमनी एसोसिएशन , एन सी आर चैप्टर द्वारा द सूर्या, न्यू फ्रेंड्स कॉलोनी, नई दिल्ली में 5वाँ एलुमनी मीट – "ऐक्यम 2025" भव्य रूप से आयोजित किया गया। अपने नाम के अनुरूप, ऐक्यम (एकता) ने यह सशक्त संदेश दिया कि समय और दूरी चाहे बदल जाए, पर स्लाइट और उसके पूर्व छात्रों का रिश्ता अटूट रहता है। इस गरिमामयी संध्या को माननीय निदेशक प्रो. मणिकांत पासवान, डीन (ए आई आर) प्रो. आर.के. मिश्रा, प्रशिक्षण एवं प्लेसमेंट प्रमुख प्रो. मेजर सिंह, तथा अन्य वरिष्ठ संकाय सदस्य प्रो. मनोज गोयल और प्रो. गुलशन जावा की उपस्थिति ने विशेष ऊँचाई प्रदान की। पूर्व छात्रों के साथ उनका संवाद संस्थागत पारदर्शिता और सहयोग की सशक्त मिसाल रहा। 1991 से 2004 बैच के पूर्व छात्रों की उल्लेखनीय उपस्थिति ने आयोजन स्थल को स्लाइट

की जीवंत विरासत में परिवर्तित कर दिया। वरिष्ठ पूर्व छात्रों ने कॉर्पोरेट जगत, स्टार्ट-अप्स, वैश्विक परियोजनाओं और नेतृत्व भूमिकाओं की प्रेरक यात्राएँ साझा कीं-जिनकी जड़ें स्लाइट में सीखे गए मूल्यों में थीं।

सभा को संबोधित करते हुए एन सी आर चैप्टर के अध्यक्ष निपुण कपिला ने पूर्व छात्रों को "प्रगति के साझेदार" बताते हुए संस्थान-उद्योग सेतु के रूप में चैप्टर की भूमिका पर प्रकाश डाला। इसके बाद संवाद नहीं, बल्कि उद्देश्यपूर्ण विमर्श हुआ। प्रमुख विषयों में शामिल रहे, वैश्विक मानकों के अनुरूप हार्ड व सॉफ्ट स्किल्स को सुदृढ़ करना,उद्योग की बदलती आवश्यकताओं के अनुसार पाठ्यक्रम पुनर्रचना, स्लाइट की डिजिटल व सोशल मीडिया उपस्थिति को सशक्त बनाना, एलुमनी द्वारा स्लाइट कैंपस में इन्क्यूबेशन सेंटर की स्थापना हेतु फंडिंग प्रस्ताव, एन सी आर क्षेत्र में स्लाइट के क्षेत्रीय केंद्र की स्थापना का दूरदर्शी सुझाव संस्थान नेतृत्व द्वारा सभी सुझावों को गंभीरता से संज्ञान में लिया गया। अपने संबोधन में माननीय निदेशक डॉ. मणिकांत पासवान ने सिविल इंजीनियरिंग की नई शाखा तथा आई सी डी के अंतर्गत तीन नए कार्यक्रमों की शुरुआत की जानकारी साझा की। प्रो. मेजर सिंह, प्रमुख टी एन पी ने प्लेसमेंट उपलब्धियों को साझा करते हुए स्लाइट की बढ़ती उद्योग सहभागिता को रेखांकित किया। इस अवसर पर लाइफटाइम एलुमनी रजिस्ट्रेशन ड्राइव की भी औपचारिक शुरुआत की गई। कार्यक्रम की सफलता के पीछे एन सी आर चैप्टर कोर कमेटी—कपिल जोशी (संरक्षक), निपुण कपिला (अध्यक्ष), अनमोल रतन सिंह (उपाध्यक्ष), विशाव गोयल (महासचिव), एरविल लता, शंतनु धीमान, निपुण सिंगला, सत्यम कुमार, आयुषी एवं नैतिक—की सराहनीय भूमिका रही। ऐक्यम 2025 केवल पुनर्मिलन नहीं, बल्कि साझा विरासत, सामूहिक उत्तरदायित्व और स्लाइट के उज्ज्वल भविष्य के लिए एकजुट संकल्प था।